

HEA LASTEAED KUI VÄÄRTUSPÕHINE LASTEAED

TUNNUSTUSPROGRAMMI ANALÜÜS

ILMATSALU LASTEAED
LEPATRIINU
TARTU 2023

TÖÖ ÜLESEHITUS

01

Lasteaia laul

02

Lasteaia tutvustus

03

Lasteaia eripära

- Esmamulje
- Tutvumine
- Jõustamine
- Erisuste toetamine ja individuaalne lähenemine
- Tulemus
- Lasteaia lähiümbrus

04

Lasteaia väärtused

05

Fookusteema

06

Õpetaja kasvamist ja arengut toetav keskkond

Füüsiline õpi- ja kasvukeskkond

- Õpetajat toetav rühmaruum
- Sensoorsed keskused ja teemalauad

- Rahupesad
- Õppevahendid
- Lasteaia õueala
- Lasteaia lähiümbrus

Õpetajat ümbritsev vaimne keskkond

- Positiivne mikrokliima
- Õpetaja jõustamine ja motivatsioonisüsteem
- Õpetajate töökorraldus
- Dokumentatsioon
- Kvalifitseeritud meeskond
- Meie tugisüsteem
 - Sotsiaalpedagoog lasteaias
 - Logopeed
 - Eripedagoog
 - HEVKo
- ELIIS
- Muudatuste juhtimine
- Koolitused, mis toetavad vaimset tervist

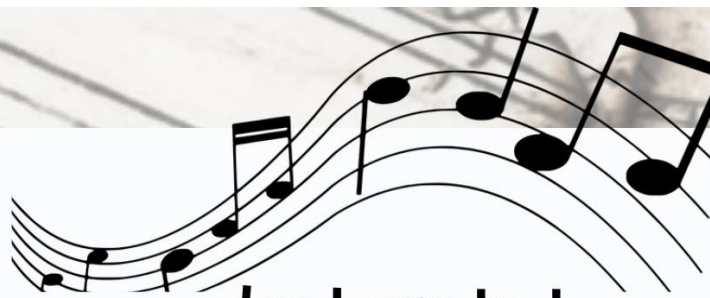
08

Kogutud andmete analüüs ja tulemused

09

Muutmisvajaduste märkamine ja tulemuste planeerimine

- Kokkuvõte ja järeldused

Lasteaia laul

Ragnar ja Roderik Häide

Kollane ja rõõmu täis on meie oma maja,
lahked ja toredad on meie õpetajad.
Igal uuel nädalal ma nende poole tõttan,
et kõigist vahvaist tegevustest osa võtta.

Ref. Küll on tore, et meil on see maja,
rõõmsad lapsed kõige suurem vara.
Meil siin õnnelikult möödub aeg,
see on Ilmatsalu lasteaed.

Palju poisse, tüdrukuid, neil kõigil nimeks Triinud.
Päikese-, Õne-, Kaisu-, Triibu-, Lilletriinud.
Kõik need nimed sõpradeks meid kokku on ju viinud,
nii Pilvetriinud Täpi- kui ka Rõõmutriinud.

Ref. Küll on tore, et meil on see maja....

Kord kui tuleb aeg meil kõigil kooli ära minna,
sirguda suureks, üksi linna võime minna.
Südamesse terveks eluks jätnud on meil rõõmu, see
meie kallis lasteaed, Lepatriinu.

Ref. Küll on tore, et meil on see maja

“Ma pisardan
nii, et vähe
pole.”

“Südamlik ja
armas laul.”

“Woow!”

14. veebruaril 2021. aastal, sõbrapäeval, avaldati just meie majale kirjutatud uus lasteaialaul, mille tegid kingitusena Lepatriinu majale lapsevanem Ragnar Häide oma lapse Roderik Häidega. See on suur tunnustus meile, kui lapsevanem tunneb, et tema lapse lasteaed on nii hea paik, et sellest võiks pumatagi laulu teha. Laul kõnetas koheselt kõiki meie töötajaid ning tekitas sooje tundeid. Kõik tundsid selles laulus ära, et see on meie maja laul.

Lasteaia naiskonna esimesed emotsioonid kuulnud loost olid järgmised: ...

“Issand kui ilus
laul.”

“Imeline!”

Lasteaialaulu saab kuulata siit: https://www.youtube.com/watch?v=V_jySUL7M8o

ANN: uue õpetajana jäi kohe silma, kuidas see laul on laste ja õpetajate südames. Igal üritusel, kus meie oma laul kõlab on see peo meeleolukaim osa, kaasa laulavad ka kahe- ja kolmeaastased. Lisaks on lasteaia laul tavapäraseks saatjaks rühma tegevuste ja mängude ajal nii toas kui õues.

Lasteaia tutvustus

4. veebruaril 1975. aastal avati Ilmatsalus uus kuue rühmaruumiga 140 lapsele mõeldud lastepäevakodu, kuhu kolisid lapsed endistest Vorbuse ja Ilmatsalu lasteaedadest. 1979. aastal sai Ilmatsalu Lasteaed endale nimeks Lepatriinu. Lasteaed läbis põhjalikud renoveerimistööd 2017. aasta detsembriks, mis lisaks ilusale ja moodsale väljanägemisele andis lasteaiale lisaruumid, näiteks suure saali, söögisaali, muusika-, ronimis- ja kunstitoa. Seoses juurdeehitusega on alates 2017/2018. õppeaastast lasteaias 8 rühma. Lasteaias on piisavalt avarust ja ruumi nii õuealal (15 393 m²) kui majas sees (2097 m²). Oleme tänulikud, et igal rühmal on kasutada 150 m² suurune kaheosaline rühmaruum. 2018. aasta tõi lasteaiale ühe olulise muutuse – Tähtvere Vallavalitsuse asemel kuulume nüüdsest Tartu Linnavalitsuse hallatavate asutuste hulka. 01.11.2023 seisuga on Lepatriinu lasteaias 136 last ja 36 töötajat. Õppe- ja kasvatustegevuse korraldus on lasteaias eestikeelne ning selle aluseks on Ilmatsalu Lasteaed Lepatriinu õppekava, mis lähtub Koolieelse lasteasutuse riiklikust õppekavast. Samuti lähtume oma tegevusi planeerides ja läbi viies 25. mail 2018. aastal sõlmitud Tartu linna lasteaedade kvaliteedikokkuleppest.

*Salapilt on inspireeritud
meie rühmade nimedest:*

*Pilvetriinu, Õnnetriinu,
Täpitriinu, Päikesetriinu,
Triibutriinu, Kaisutriinu,
Lilletriinu, Rõõmutriinu.*

Kas leiad need üles?

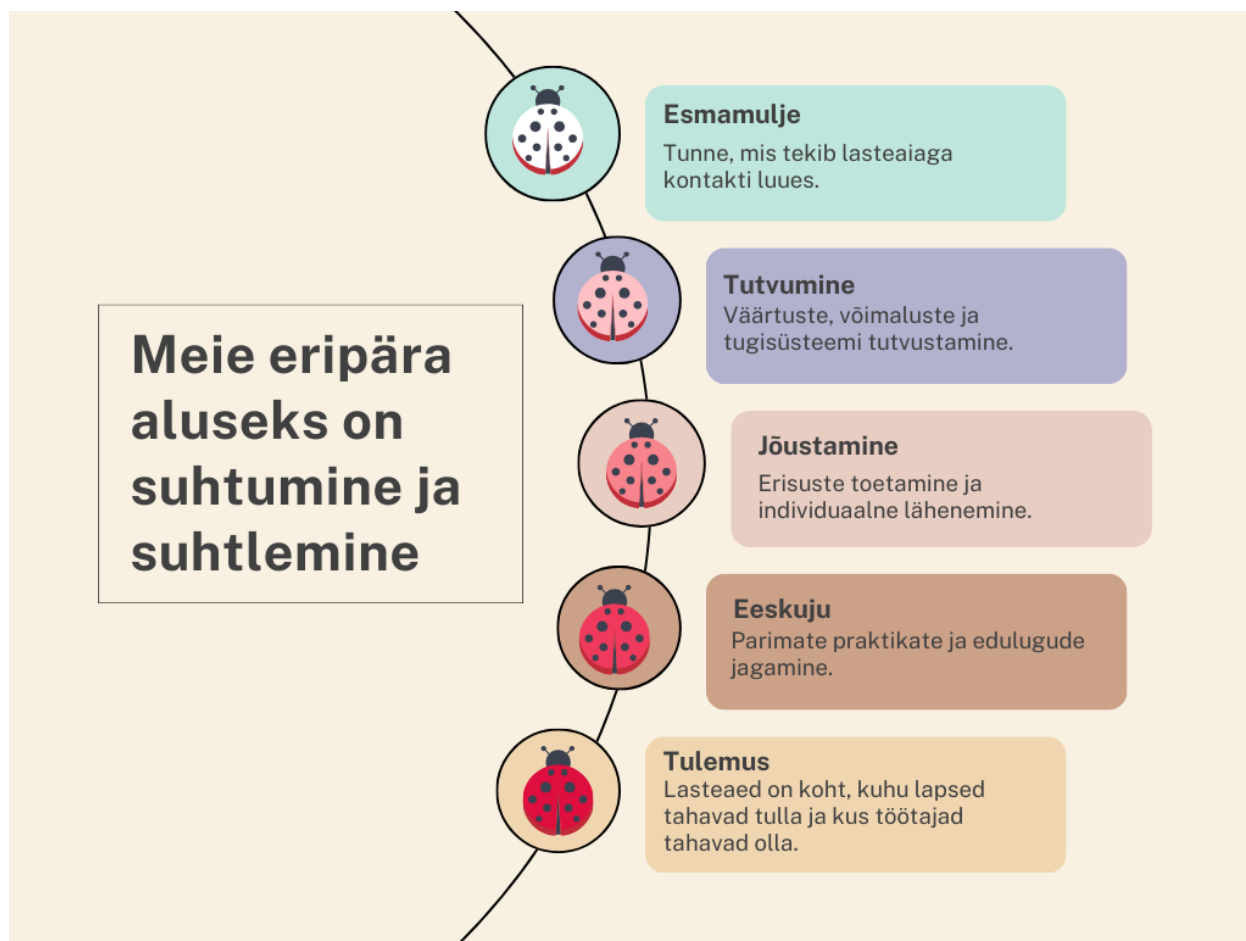

Lasteaia eripära

Enda peamiseks eripäraks loeme seda, et oleme loonud **oma mudeli**, millest lähtume organisatsiooni kultuuri väljatöötamisel ja kujundamisel. Juhindume sellest igas töötapis ning ootame samasugust suhtumist ka kõikidelt teistelt Lepatriinu lasteaia töötajatelt. Iga samm ja iga inimene on osa mainekujundusest. Oluline on tajuda enda vastutust, et igäiks on lasteaia väärtuste kandja ja väärtuslik osake lasteaia tervikpildist ja kuvandist. Tutvustame oma loodud lähenemist alati kõikidele uutele töötajatele, lapsevanematele, praktikantidele ning jagame kogemusi väljaspool maja.

Lisaks loodud mudelile on lasteaial veel palju lisaväärtuseid, millepärast mitmed õpetajad kaugemalt tööle sõidavad ning lapsevanemad on valmis oma lapsi teistest Tartu linna piirkondadest just Ilmatsalu lasteaeda sõidutama. Näiteks on lasteaial väga hästi töötav tugisüsteem, ülisuur õueala, maalähedus, mitmekülgsete võimaluste ning kauni loodusega lähiümbrus ja toimivad koostöösuhted kogukonnaga.

Ilmatsalu Lasteaed Lepatriinu lähtub sellest mudelist tõhusa töö planeerimisel ja kõikide töötajate vaimse turvalisuse tagamisel.

Esmamulje

Nii lapse kui vanemaga kontakti saamiseks on oluline tekitada usaldus ja tagada turvalisus - alles siis saab hakata toimuma lapse õpetamine. Sellest põhimõttest lähtume lasteaias igapäevaselt. Meie eripära algab suhtlusest ja suhtlemisest.

Lepatriinu lasteaia töö igapäevane osa on kommunikatsioon lapsevanematega. Suhtlus nendega ja esmamulje kujundamine algab juba enne lapse lasteaeda tulekut. Kuidas me seda teeme?

Pere ootused kaardistatakse esimesel võimalusel. Järjest enam on väga teadlikke peresid, kes huvituvad lapse arengust ning sellest, millises keskkonnas hakkab laps tulevikus palju aega veetma. Seega pöörduvad lapsevanemad lasteaia poole tihti telefoni või e-kirja teel juba siis, kui laps on alles mõne kuu vanune ning soovivad lasteaiaiga tutvuda. Lepatriinu majja on lapsevanemad alati oodatud, ka siis, kui nad lapsele alles sobivat kohta otsivad ja majjaga tutvuda soovivad. Lasteaiale annab vanemate varajane huvi hea võimaluse tutvustada oma ruume ja õueala, tugiteenuseid, personali ning võimalikke tulevase rühmaõpetajaid. Samuti saame juba siis lapsevanematele edasi anda lasteaia turvalist ja positiivset õhkkonda ning meelestatust. Paljud neist teadlikest lapsevanematest on langetanud valiku Lepatriinu lasteaia kasuks ja meile on see märgiks, et midagi on õigesti läinud.

Tutvumine

Kui lapsevanemad on saanud koha kinnituse ja laps sügisel sõimerühmas lasteaiateed alustab, kutsume pered juba suvel kokku, et neil oleks võimalik tutvuda rühma õpetajate ning lasteaia meeskonnaga (sh tugimeeskond ja juhtkond). Nii tunnevad lapsevanemad end sügisel koos lapsega lasteaeda tultes turvalisemalt.

Meie eesmärk on tutvustada lasteaia toimivaid paindlikke süsteeme ja võtta maha vanemate hirmud (nt mure, et minu lapsel puudub mõni oskus, mis teisel lapsel selles vanuses juba olemas on). Nii ehitame teadlikult lasteaia ja vanemate vahelist silda ning loome tugeva vundamendi algavale lasteaiateele - see on oluline mõlemale osapoolle.

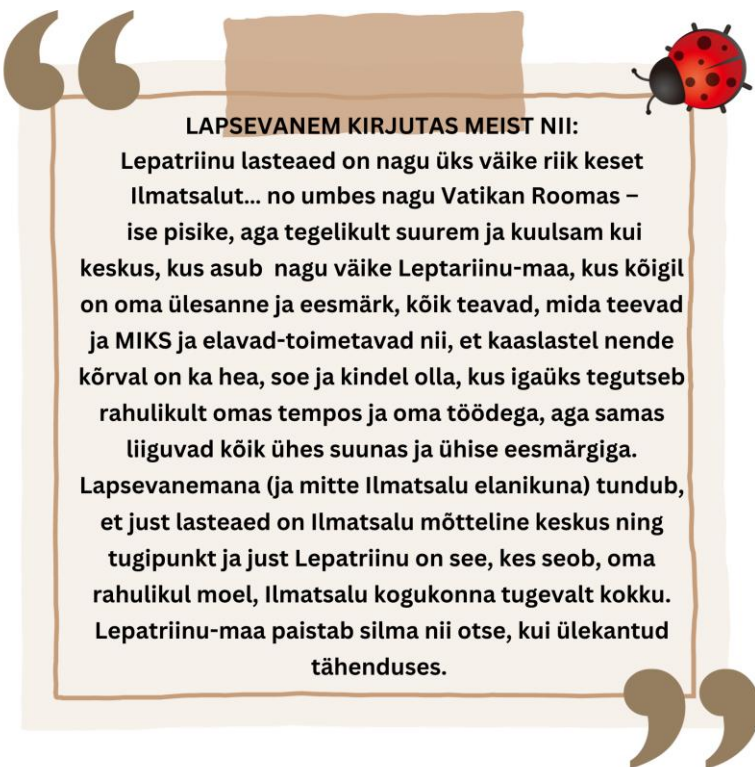
Igal sügisel osalevad juhtkond ja tugimeeskond kõikide rühmade lastevanemate koosolekul, et ennast uutele peredele tutvustada. Nad soovivad olla tuttavad ja turvalised pärisinimesed, kelle poole vanemad julgeksid vajadusel pöörduda, mitte lihtsalt nimed kodulehel. Tugimeeskond

tutvustab koosolekul rühma laste vanusest lähtuvalt, millised on selle aasta fookusteemad (nt koolieelikute puhul kõikide laste hindamine sügisel ning väljatöötatud süsteemi tutvustamine vanematele) ja ühtlasi saavad vanemad ise küsida tugispetsialistidelt küsimusi neid huvitava ja kõnetava kohta.

Lepatriinu lasteaias ei ole ühelgi töötajal vastuvõtuaega - lapsevanemaid võetakse vastu just siis, kui selleks vajadus tekib. Oleme paindlikud kohtumiseks sobiva aja leidmisel. Näiteks kui lapsevanemale sobib vestelda hommikul 7.30 või õhtul 18.00, siis sellega arvestatakse ja püütakse leida sobivaim aeg. Juhtkond kasutab enda tööaega paindlikult, sest peab väga oluliseks lapsevanematele tähtsate vestlustega mitte viivitada. Koostöös vanematega leitakse erinevatele juhtumitele kiired ja parimad lahendused.

Laste lasteaeda harjutamise süsteem on paindlik ja individuaalne, mis lähtub igast lapsest eraldi.

Lapsevanemad on küsinud:

- *Kui kaua teil lapsevanemad koos lastega harjutada võivad?*
- *Millal teie oma vanemad ära saadate?*

Me saame rõõmuga vastata, et vanemad, nii nagu lapsedki, on osa lasteaiaperest, nad on alati oodatud ja keegi ei oota nende võimalikult kiiret lahkumist.

Õpetaja peab võitma lapsevanema usalduse, et ta saaks jätta oma kõige kallima vara turvaliselt lasteaeda. Kui lapsevanem on õpetajaga juba varem tutvunud, näinud laste vastuvõtmist, õpetaja

suhtlemisviisi, tegutsemist rühmas, siis otsustatakse alati koostöös, millal on õige aeg lapsevanemal lahkuda - igale lapsele just talle turvalisel moel.

Rühma õpetaja on peamine suhete looja ja hoidja, kuid ka kõik teised lasteaia töötavad inimesed on samade väärtuste kandjad. Kui lapsevanem tuleb esimest korda Ilmatsalu Lepatriinu lasteaeda, siis pole oluline, kas talle tuleb vastu kokk, koristaja, direktor või õpetaja - nad kõik suudavad luua positiivse esmamulje. On oluline, et lasteaia töötajad oleksid ühes väärtusruumis ning selle saavutamiseks viime koosolekutel regulaarselt läbi väärtusarutelusid. Lähtume põhimõttest, et meie majas on kõik inimesed õpetajad ja oma ala eksperdid ning eeskujuks lastele nende väärtuste ja ellusuhtumise kujunemisel. Näiteks suhtleb kokk lastega igapäevaselt söögisaalis ning lapsed saavad töövarjupäeval tutvuda majahaldja tööga.

•
• MEIE
• MAJAS ON
• IGA
• INIMENE
• ÕPETAJA
• JA IGA
• HÄÄL
• LOEB

Lasteaed tegutseb põhimõttel - usaldusliku suhte aluseks nii vanemate kui ka personaliga on aja võtmine ja vahetu kontakti loomine. Nt osaleb kogu maja personal ühisüritustel ning seda tehakse rõõmuga.

<https://drive.google.com/file/d/13gjpJ9EcYF27NO96P7If69V3HFEO5BHr/view?usp=sharing>

(nõiatantsu autor Grete Väikene-Küünal)

Toredaks traditsiooniks meie ühtehoidvas kollektiivis on saanud lastepäraste kostüümide kandmine ülemajalistel üritustel. Kogu personal panustab ühisüritustesse ning iga töötaja leiab endale just temale sobiva rolli, näiteks teeb kaasa ühistantsus, osaleb laadal müüja rollis, juhib tegevuskeskusi või küpsetab õuekohviku tarvis.

Lasteaia visioonist lähtuvalt on kõigi igapäevatöö põhifookuses laps, kuid samas on hindamatu väärtusega ka personal, kes lapsi toetab, hoiab ja arendab. Oleme töötajate valimisel väga hoolikad, mistõttu on värbamise protsess alati väga läbimõeldud. Alustame põhjaliku ja mõtestatud töökuulutuse koostamisega, mõtleme täpselt läbi, millisesse meeskonda ja millisele õpetajale kolleegi otsitakse. Meie töökuulutused on personaalsed, läbimõeldud, silmapaistvad ja erilised.

Meist on kirjutatud nii

Kogu lasteaia õhkkond tekitas minus sooja tunde.

Ilmatsalu lasteaiaast jäi mulle eredalt meelde õpetaja Evelyn, ta rääkis lastega väga ilmekalt ning oli näha, et ta hoiab ja hoolib lastest ja teeb oma tööd südamega, võiksin öelda, et ta on mulle eeskujuks.

Lastel oli tohutul palju ruumi nii rühmaruumis kui ka väljas liikumiseks.

Reeglina osutus valiku tegemisel tähtsaks esmamulje, ning siin oli see minu jaoks kohehest jalustrabav.

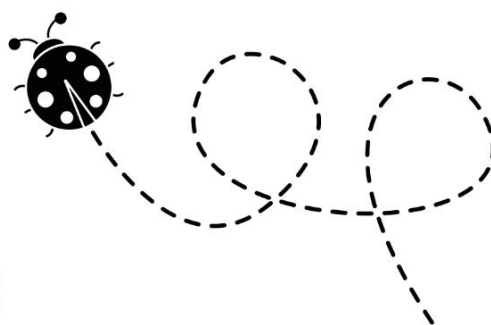
Kõige erilisema mulje jättis Kaisatriinude rühma õpetaja Evelyn. Temast kohe õhkas positiivsust, energilisust ning tema hea koostöö lastega oli märgatav.

Tahaksin kunagi olla samasugune lasteaiaõpetaja, üldiselt jättis terve Ilmatsalu lasteaed mulle sooja ja mõnusa tunde.

Kandideeri õpetaja põhikohale kuni 30.06.2022: Inga.Vaikene@lepatriinula.ee
lisainfo: +372 518 9872. Inga Vaikene

KAS TAHAD KANDA TÄPPE JA LENNATA LEPATRIINUNA?

Õpetaja asenduskoht (1,0)

Töole asumine augustist

Kandideerimine 12.juunini

Kandideerimisavaldus saata inga.vaikene@lepatriinula.ee; tel 518 9872

Ühe töökuulutuse tegime videona. Seda saab vaadata siit:

https://drive.google.com/file/d/18INtD-8kCNi8UZ7nsSL2hQ84gx722t2K/view?usp=drive_link

Töövestlustel kuulatakse tähelepanelikult kandideerijat, aga juhtkond räägib palju ka ise, tutvustab lasteaeda ja väärtusruumi. Kõlama jääb mõte:

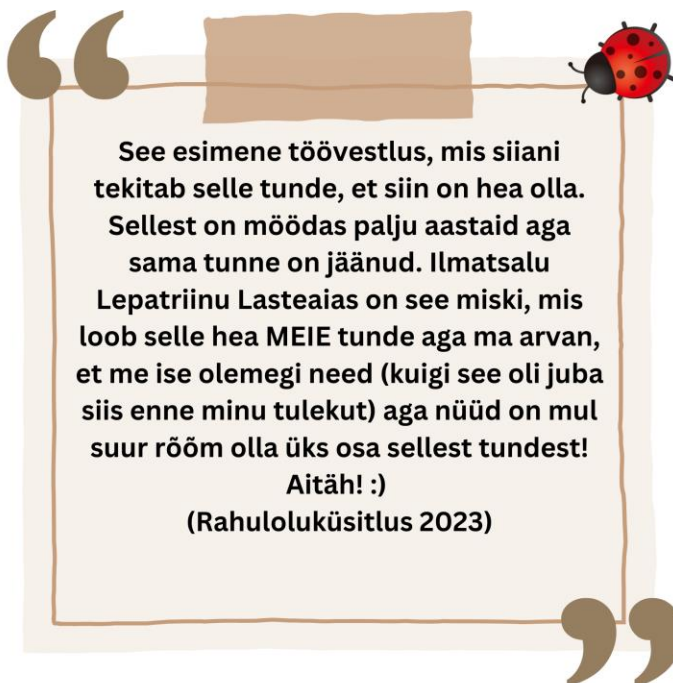
- “Sina valid ka meid!”
- “Kas valid?”

Kandideerimine on alati vastastikune. Suhtlemine ei toimu võimupositsioonilt - ülevalt alla, vaid võrdse kohtlemise põhimõttel. Oleme seisukohal, et meil on erinevad tööülesanded, kuid inimestena oleme alati kõik võrdsed.

Jõustamine

Igapäevaselt pöörame palju tähelepanu ka oma personali heaolule. Juhtkond kuulab ja arvestab kõiki ettepanekuid ning mõtteid, et töökorraldus toetaks õpetaja vaimset tervist ja professionaalset arengut. Igale töötajale lähenetakse individuaalselt, näiteks:

- Kindel vaba päev graafikus, et töötaja saaks pühendada oma lapse toetamisele.
- Metoodiliste töötundide paindlik kasutamine väljaspool maja.
- Töötajad saavad ise enda rühma graafikut koostada, lähtudes oma rühma lastest ja isiklikest vajadustest. Näiteks mõned töötajad käivad bussiga kaugemalt ja rühm saab töögraafiku

koostamisel sellega arvestada; mõnes rühmas soovivad õpetajad lähtuvalt lastest kattuvat tööaega rohkem, teises vähem.

- Toetatakse töötajate kvalifikatsiooni tõstmist ja enese täiendamise võimalusi ning leitakse kooli ja ka koolituste ajaks rühma asendustöötaja. 2023/2024. õppeaastal on meil 3 õppijat.
- Juhtkond arvestas õpetajate soovidega ülemajaliste ühisürituste vähendamise osas (tulemused selgusid eneseanalüüsides 2022/2023. õppeaasta kohta) ning igal rühmal on käesolevast õppeaastast autonoomia valida, milliseid üritusi peab vajalikuks enda rühmaga tähistada. Rohkem on jagatud vastutust, kus üritust korraldavad korraka 2 rühma.

On oluline, et õpetajatel säiliks tööõõm ja -tahe, sest just siis tegutsevad nad õhinal ja sisemisest motivatsioonist lähtuvalt ning naudivad tööprotsessi ja selle tulemust. Juhtkond püüab igal tähtpäeval personali meeles pidada eriliste ja omanäoliste tervitustega, selleks võib olla tort ja personaalse sõnumiga kirjake; šokolaadimedal motiveeriva tunnuslausega; väljasõit kohvikusse; juhi telefonikõne koos sünnipäeva lauluga pühapäeva hommikul või hoopis hommikune direktori üllatustervitus karmoškaga.

<https://drive.google.com/file/d/1pdewX2dYoP74nOhoFLa4-D1cRGgJZ4Q5/view?usp=sharing>

Õpetaja professionaalset arengut arvestades toimuvad iga-aastaselt tervele maja personalile ühiskoolitused ning lisaks koolitatakse õpetajaid ka nende individuaalsetest vajadustest, huvist ja potentsiaalset lähtuvalt.

Koolituste valikul küsitakse õpetajatelt nende soove ja vajadusi enese täiendamiseks ning ka vaimse tervise hoidmiseks. Näiteks käesoleva õppeaasta esimesel pedagoogilisel koosolekul, kus osales kogu maja personal, kaardistasid kõik töötajad enda koolitusvajaduse ja koolituspakkumise, pannes kirja ühe isiklikust huvist lähtuva täienduskoolituse soovi ning lisades ka ühe enda tugevuse, millest lähtuvalt pakkuda töökaaslastele sisekoolituse võimalust. Lisaks selguvad igal aastal õppeaasta analüüsides, milliseid koolitusi õpetajad soovivad ning millised osutuksid kasulikuks õpetaja vaimse tervise ning professionaalse arengu toetamiseks.

Mõned näited 2021-2023. õppeaasta koolitustest:

- Evelin Sarapuu ja Jaana Kogeri poolt läbiviidud projektõppe koolitus, kus osales 4 õpetajat.
- Kaupo Saue kovisiooni koolitus kõikidele õpetajatele.
- Merle Saar-Juht kovisiooniringide korraldamise koolitus kõikidele õpetaja abidele.
- TÜ mentorkoolitus, millest võtsid osa 3 õpetajat.

Õpetaja arengu ja kasvu toetamise näited:

- Ainesektsioonides osalemine ja esindamine.
- TEL-koolitustel ja õppepäevadel osalemine.
- Haridusfestivalil ettekanded ja töötoad (Arenguvestlus mängu tutvustamine, sensoorne mäng, õuesõpe).
- Heade praktikate näited: Narva tudengite vastuvõtmine 2023. aasta kevadel; ettekanne Haaslava Lasteaias eesmärgiga anda ülevaade, kuidas sujuvalt kogu majaga projektõppele üle minna; logopeedi ja eripedagoogi praktilised tegevused tudengitele.
- Teiste lasteaedade ühiskülastused, et tutvuda erinevate majadega ja saada uusi kogemusi - 2022/2023 õppeaastal külastasid õpetajad Kohila Lasteaed Sipsikut, Tallinna Endla Lasteaeda, Tartu Ristikheina Lasteaeda. Õpetaja abid ja tugispetsialistid külastasid samas ajavahemikus ühiselt Viljandi Lasteaed Krõllipesa ja Perepesa keskust. Meie maja Hevko käis Pärnu Raja lasteaias.
- Järjepidevalt toimib mentorlus ja kovisioonid, mida viivad läbi meie maja vastava väljaõppe saanud õpetajad.
- Õpetajate avatud tegevused.
- Võimalus katsetada ja proovida, nt praktikantide juhendamist, töötubade läbiviimist jm. Kui õpetaja saab positiivse ja toetava kogemuse, siis saab ta seeläbi kindlustunde ja julguse ka edaspidi vastu võtta praktikante, esineda, juhtida ühisüritust jm, läbi mille areneb ta eksperdiks.

Erisuste toetamine ja individuaalne lähenemine

Eeskuju

Parimate praktikate ja edulugude jagamine

Lepatriinu lasteaia õpetajad tahavad esindada maja väärtuseid ning jagada oma parimaid praktikaid ka väljaspool maja. Näiteks oleme osalenud juba kolm aastat Tartu Haridusfestivalil. Mõned meeldejäädavamad hetked:

- 2023. aastal tutvustasid meie õpetajad Tartu Ülikooli Narva kolledži tudengitele Lepatriinu lasteaia õuesõppe võimalusi.
- 2022. aastal tegid Karmen Sõmer ja Evelyn Meresaar Tartu Haridusfestivalil 2 õpituba: “Arenguvestluste juhtimise praktilised võtted” ning “Tunnetuslik õpiruum ja sensoorsete vahendite kasutamine igapäevatoos.”
- 2021. aastal viisid Merle Herzmann ja Kristina Karu Tartu Haridusfestivali raames läbi imelise matka Ilmatsalus, kus näitasid huvilistele, milliseid mitmekülgseid õuesõppe võimalusi lasteaia lähiümbrus eelkooliealistele lastele pakub.
- 2021. aastal osalesid Karmen Sõmer ja Evelyn Meresaar Väärtuskasvatuse konverentsil õpitoaga “Praktilisi võtteid koostöövõimalustest,” kus tutvustati iseloomukaartide meetodit, mille kaudu saab suunata koostöiselt loodud arenguvestlusi lapsevanemate ja lastega.

Lisaks on Ilmatsalu Lasteaed Lepatriinu juba aastaid hinnatud praktikabaas, kus võtame iga-aastaselt rõõmuga vastu erinevaid tudengeid ja õppivaid õpetajaid Tartu Ülikoolist, Tartu Tervishoiukõrgkoolist, Tartu Ülikooli Narva kolledžist, Pärnu kolledžist ning erinevatest Eesti kutsekoolidest. 2020. aastast alates teeme koostööd Tartu Ülikooli vabatahtlike programmiga ning võtame vastu üliõpilasi, kes soovivad saada praktilisi kogemusi ja panustada just meie maja tegevustesse. Ühtlasi oli lasteaia eripedagoog Liina Järvasoo 2022/2023. õppeaastal Tartu Ülikoolis

lektor, andes KELA II kursusele õppeainet “Erivajadustega laste kaasamine lasteaias” (6 EAP).
Oleme võõrustanud ka väliskülalisi Brüsselist Erasmus õpirände programmi raames.

Tartu Ülikooli üliõpilaste tagasiside Ilmatsalu Lasteaias Lepatriinu kohta

Parimaid praktikaid jagatakse alati ka oma maja kolleegidele, korraldades erinevaid sisekoolitusi. Kui õpetajad on osalenud mõnel täienduskoolitusel, siis nad jagavad tekkinud mõtteid infotundidel ka teistega või viivad oma maja töötajatele läbi sisekoolituse. Näiteks:

- Sotsiaalpedagoogi poolt läbi viidud rahupesade temaline sisekoolitus.
- Sensorsete keskuste tutvustamine.
- Arenguestluste mängu tutvustamine.
- Logopeedi läbi viidud kõnearenduse koolitus.

- Erinevad ühised meisterdamised ja tegevused. Näiteks kaartide ja riidest rooside meisterdamise töötoad, ühised kokkamised (pelmeenide valmistamise töötuba Lepatriinude suvepäevadel 2023. aastal, sushi koolitus 2023.õa alguses).

Personali professionaalsust näitab ka see, et meie tööd on märgatud ja tunnustatud:

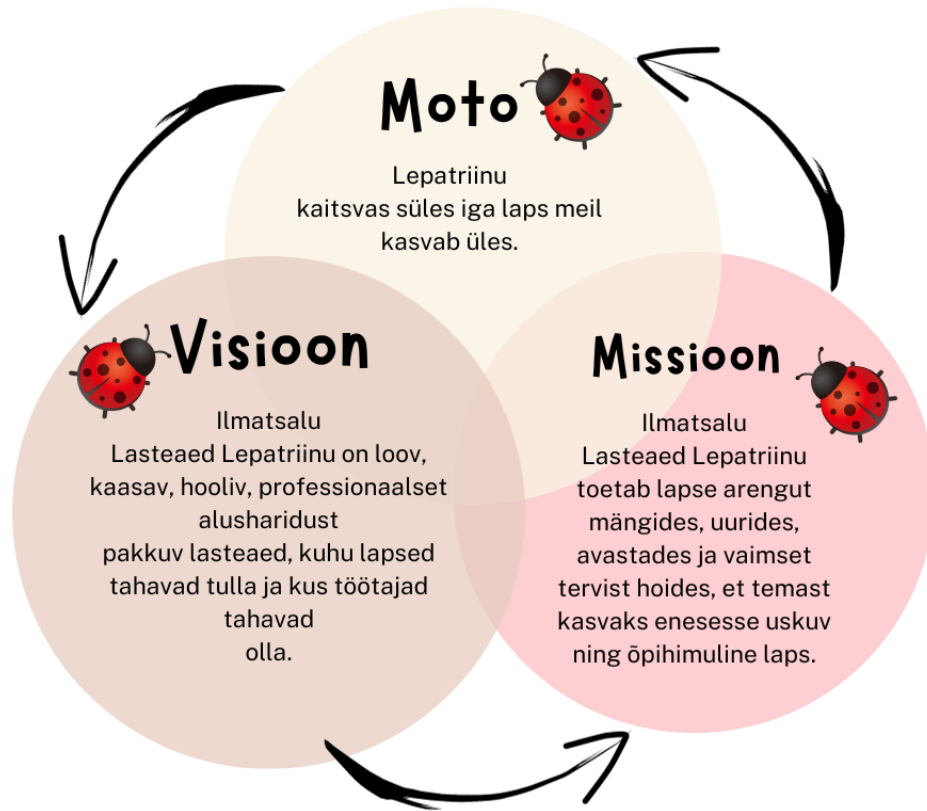
- 2023. aastal Tartu linna aasta lasteaiaõpetaja Evelyn Meresaar
- 2023.aastal Tartu linna aasta tugispetsialist Liina Järvesoo
- 2022. aastal Tartu linna aasta lasteaiaõpetaja Karmen Sõmer;
- 2022. aastal õpetaja elutöö auhind Anu Rannamets;
- 2022. aastal tunnustas Tartu Ülikooli pedagoogikumi juhataja lasteaeda õpetajate järelkasvu panustamise eest;
- 2021. aastal tunnustas Tartu Haridus- ja Tugiteenuste keskus Liina Järvesood tugiteenuste professionaalse koordineerimise eest;
- 2021. aastal aasta õppeasutuse juht Inga Väikene;
- 2021. aastal aasta õpetaja Anu Rannamets.

Tulemus

Lasteaed on koht, kuhu lapsed tahavad tulla ja kus töötajad tahavad olla

Meie lasteaia eripärad on tihedalt seotud ja moodustavad ühtse terviku lasteaia missiooni, visiooni ja motoga. Oleme teadlikult loonud mudeli, mida oleme arendanud ja millesse usume. Kõik algab suhtumisest ja suhtlemisest, esmamuljest ning tutvumisest, mida toetab õpetajate sisemine motivatsioon, professionaalne tugimeeskond ja toetav juhtkond, olles teistele eeskujuks. Selle tulemusena saadame igal aastal kooli enesesse usuvad ja õpihimulised lepatriinud.

Visioon ei ole kunagi lõplikult valmis, sest inimesed, aeg, elu ja kõik muu muutub ajas. Mingil hetkel võib tunduda, et siht on saavutatud, kuid inimesed vahetuvad, tulevad uued olukorrad (nt koroon, sõda), lasteaiaga liituvad uued lapsed ja töötajad - siis on vaja uuesti visioon fookusesse võtta ning töötada selle nimel, et lapsed tuleksid jätkuvalt rõõmuga lasteaeda ja töötajatel oleks siin ikka ja alati hea olla.

Lasteaia põhiväärtusteks alates 2018. aastast olid **turvalisus, koostöö, hoolivus, järjepidevus, avatus** ja **usaldus**. Väärtuskasvatus on alati meie lasteaias olnud väga olulisel kohal. Tunnustusprogrammis „*Hea lasteaed kui väärtuspõhine lasteaed 2020*“ osalemine andis hea võimaluse analüüsida, kuidas oleme oma väärtused põiminud lasteaia keskkonda, laste toetamise ning koostöösse erinevate osapooltega. Tehtud eneseanalüüsis tõime välja peamiste aspektidena just koostöö, turvalisuse ja järjepidevuse.

Oleme teadlikult kujundanud väärtuspõhise koostöise organisatsioonikultuuri, mis lähtub alati eelkõige lapsest, tema heaolust ja turvalisusest. Keeruliseks muutuvad väärtusvalikud siis, kui inimestel on erinev väärtusruum ja arusaam.

Lasteaial on oma organisatsioonikultuur, mille oluliseks osaks on üheskoos loodud põhiväärtused. Ootame, et kõik töötajad kannaksid uhkusega samasid väärtuseid. Kui juhtub, et mõne töötaja väärtusruum on väga erinev ja mingil hetkel on näha, et teistest eristuv suhtumine ei ole turvaline lastele, kolleegidele ja lapsevanematele, siis me märkame seda ning juhtkond viib esimesel võimalusel (kuid mitte emotsiooni ajal) töötajaga või rühma meeskonnaga läbi teemakohase vestluse. Keerulistes vestlustes tugineme alati oma põhiväärtustele ja see aitab vestluseid paremini läbi viia ja juhtida.

Pöörame igapäevaselt teadlikku tähelepanu järjepidevusele ja sellele, et praeguseks hetkeks saavutatud väärtused oleksid jätkusuutlikud ning pidevalt fookuses. Oluline on neid hoida ning

järjepidevalt tugevdada, edasi arendada ja teadvustada ka uutele töötajatele ning lapsevanematele. Koostasime uued väärtused nii, et neid oleks vähem ja jääksid paremini meelde. Kujundasime uued väärtused visuaalselt ühesugused nii lasteaia ühisele stendile kui ka kõikide rühmade stendidele. Kindlasti arutame uued väärtused läbi lasteaia hoolekogus, infotundidel ja erinevatel kokkusaamistel, et siis üheskoos neid hoida ja edasi kanda.

Käesoleva analüüsi käigus soovisime oma väärtuseid analüüsida ning kaasajastada, sest oleme märganud, et nii mõnigi eelmistest põhiväärtustest on ajas muutunud ja mitmeti mõistetav. Tunnetasime, et väärtuseid (6) on liiga palju ning pidasime vajalikuks need ümber sõnastada. Näiteks tahtsime muuta ja avardada väärtust **avatud**. Oleme alati avatud uutele mõtetele, kuid samas oleme muutunud vastuvõtjatest oma edulugude jagajateks, innustajateks ja eeskujudeks.

Kuna nüüdisaegne õpikäsitus on muutunud lapsest lähtuvaks, siis soovisime oma väärtusi rohkem läbi laste kajastada ning anda ka väärtustes rohkem usaldust ja vastutust just lastele.

22. mail ja 24. mail 2023. aastal toimusid lasteaia kõikidele maja töötajatele uute väärtuste kaardistamise ümarlauad, mille käigus arutasime väikestes gruppides töötajate põhimõtteid ja tutvusime üksteise väärtusruumiga. Iga grupp valis välja senistest väärtustest enda jaoks 3 kõige olulisemat ning neljandana lisas ühe omapoolse uue väärtuse, mida grupi arvates Lepatriinu lasteaed kannab.

Maja personali poolt kolm enim mainitud väärtust olid:

- Koostöö (13 vastajat),
- Hoolivus (9 vastajat),
- Turvalisus (8 vastajat).

Arutasime väikeses grupis veel uute pakutud põhimõtete üle nagu: paindlikkus, positiivsus, avatus, turvalisus, järjepidevus, kannatlikkus ja professionaalsus.

Põhjaliku analüüsi käigus valisime uuteks lasteaia kandvateks väärtusteks **koostöö**, **hoolivuse** ja **paindlikkuse**. Panime oma väärtustele järgmised nimed: **“koos on kindlam,”** **“hoolin ja hoian”** ja **“olen paindlik”**. Väärtused on sõnastatud kõik mina-vormis, et igaüks tunnetaks enda rolli ja olulisust ning kõnetaks lugemisel meist igähte. Turvalisuse väärtuse jätsime alles, kuid paigutasime selle uue põhiväärtuse “hoolin ja hoian” alla. Leiame, et turvalisuse mõiste on väga selge ja see on enamasti üheselt mõistetav. Õpetaja vaimse tervise hoidmise fookuses on oluliseks väärtuseks just paindlikkus ja see teema on Lepatriinu majas väga olulisel kohal, sest tähtis on ennast ja teisi hoida ning teadlikult juhtida, et vältida läbipõlemist. See on igat valdkonda puudutav väärtus.

Lepatriinude väärtused

“KOOS ON KINDLAM”

Tean, et
positiivne **SÜNERGIA**
on aluseks
heale koostööle,
mille eelduseks on
USALDUS ja **AUSTUS**
kõigi vastu.
VÄÄRTUSTAN
koos olemist.
ARVESTAN teiste
vajaduste ja eripäradega.
MÄRKAN ja pakun
lahkelt oma abi.
Liigume **KOOS**
ühiste eesmärkide poole ja
leiame parimad
lahendused.

“OLEN PAINDLIK”

Oskan teadlikult
keskenduda sellele,
mis hetkel
KÕIGE OLULISEM.
Olen valmis
KOHANEMA
erinevate olukordadega,
OSKAN
ennast juhtida
ühisest väärtusruumist
lähtuvalt.
ARVESTAME,
sest **HOOLIME**
üksteisest.

“HOOLIN JA HOIAN”

Teadvustan, et
olen siin eelkõige
LASTE pärast.
USALDAN lapsi
ning pakun neile
TURVALIST ja
POSITIIVSET
kasvukeskkonda.
TOETAN laste
loovust ja ettevõtlikkust,
lastes neil endil
avastada
ning omas rütmis tegevusi
juhtida ja planeerida.
Meie majas on
kõik lapsed **OLULISED**
ja ma arvestan nende
ERISUSTEGA.

Meie näide koostööst näeb välja selline:

Meie näide hoolivusest on selline:

HOOLIME ÜKSTEISE HEAOLUST

Rahuloluküsitluses 2023. aasta kevadel uurisime, mida tähendab kellegi jaoks paindlikkus ja meie inimesed vastasid nii:

“Peale aastat töötamist Lepatriinu lasteaias jäi mu paariline lapsehoolduspuhkusele ning jäin mõneks ajaks töötama ühe õpetaja süsteemi. Esialgu oli ilma paariliseta jäämine veidi hirmutav, kuid õige pea oli selge, et meie lasteaias ei jää keegi kunagi üksi. Siinemaani on meeles, kuidas alati, kui mõnd kolleegi koridoris nägin tuli küsimus: “Kuidas läheb?”, “Kas jõuad ikka kõik ära teha, äkki saan ma selle või sellega aidata?”. Vaikselts ilmus kella 7.30ks hommikul mu lauale just see raamat, mida hommikuringis vaja, aga mida ei õnnestunud raamatukogust saada või tuli kõrvalrühma õpetaja portsu kartongist karpidega ja teatas: “Sa ütlesid, et sul läheb neid järgmisel nädalal kunstitegevuses vaja, ma kogusin sulle, siis sa ei pea nende pärast enam muretsema.” Täpselt selline ongi **koostöö** Lepatriinu lasteaias - me märkame ja **hoolime** ning oleme oma tegemistes **paindlikud**, et ühine eesmärk saaks täidetud ja kõik lepatriinud tunneksid end töökeskkonnas hästi.”

Fookusteema !

Tunnustusprogrammis „*Hea lasteaed kui väärtuspõhine lasteaed 2020*“ võtsime oma analüüsi fookusteemaks lapse ja tema arengut toetava keskkonna, mille aluseks on koostöö ja head suhted. Toetava keskkonna loomisel pidasime oluliseks ennetamist ja varajast märkamist ning õigeaegset sekkumist.

Tehtud eneseanalüüsis tõime välja peamiste aspektidena just koostöö, turvalisuse ja järjepidevuse. Põhjaliku analüüsi tulemusena saime teadlikumaks parendusvaldkondadest ning sõnastasime enda jaoks mitmed eesmärgid ja unistused, millest paljud on tänaseks ellu viidud:

- Mängude toa loomine ja süstematiseerimine oli uuenduslik ja **avatud** lähenemine, mis suurendab **koostööd** kõikide rühmade vahel, annab lastele suurema vabaduse ja **usalduse** osaleda õppevahendite valimisel, vähendab ületarbimist, väärtustab taaskasutust ja jagamist. Mängude tuba aitab vältida ka vahendite üleküllust ja võimaldab rühmade avariiuulites hoida vaid teemakohaseid mängu. Mängude vaheldumine tekitab lastes põnevust ja uut huvi.
- Lõkkeplatsi loomine **koostöös** hoolekogu, kohalike koolilaste, lapsevanemate, laste ja töötajatega.
- Lastele suurema vastutuse, **usalduse** ja otsustusvabaduse andmine. See suurendab laste iseseisvust, näiteks toidu tõstmine söögisaalis, kokandustegevused, laste koosolekud, vabalt kulgemise päevad. **Koostöös** PRIA-ga soetatud toidukuivatid, blenderid ja lõikurid toetavad laste süstematiseeritud ning **järjepidevat** osalemist kokandustegevustes ja on abiks tervisliku eluviisi väärtustamisel. Lisaks väldib toidu raiskamist.

- Rajasime Lepatriinude õppeaia 9 taimekastiga, et lapsed oleksid osalised endale toidu kasvatamise juures. Õppeaia laiendusena on valminud marjaaed ja **koostöös** lapsevanemaga kuur töövahendite hoiustamiseks. Läbi **järjepidevuse** areneb lastel töökasvatus.

- Laste päevakava planeerimine selliselt, et see ei oleks ülekoormatud. Nii tagame laste vaimse **turvalisuse**. Selleks muutsime päevakava, näiteks võimaldame lastele paindlikku uneaega, huviringide valik lähtub laste huvidest ja lapsevanemate ootustest. Pöörame erilist tähelepanu huviringide kvaliteedile ja juhendajate pädevusele ning lasteaia ühistele väärtushinnangutele.

- Lapse ja õpetaja vahelise koostöötasandi analüüsis soovisime senisest rohkem arvestada teemade ning õppe- ja ühistegevuste valikul laste soove ja ettepanekuid. Lisaks lubada lastel endil tegevust juhtida ja mängu suunata. Oleme kõide rühmadega üle läinud projektõppele, mis arvestab senisest enam laste mõtetega, tagab sujuvad üleminekud ühelt temalt teisele ja vähendab päeva üleplaneerimist. See toetab laste vaimselt **turvalist** keskkonda ja suurendab üha enam **usaldust** laste mõtete ja huvide vastu.

- Eneseanalüüsis tõime välja, et oleme rahul oma meeskonnaga, kuid tänaseks on see mudel veelgi paranenud. Meie tugimeeskonda kuuluvad lisaks logopeedile ja sotsiaalpedagoogile ka eripedagoog ning kaks täiskohaga majapõhist tugiisikut. Praeguseks välja töötatud toimiv tugisüsteem aitab luua **usaldusliku koostöös**uhte iga perega esimesest hetkest.

- Õpetajate ja tugimeeskonna **koostöös** oleme välja töötanud meie jaoks sobivaima koolivalmiduse hindamise süsteemi. Eripedagoog ja logopeed hindavad enda valmistatud materjalide alusel kõiki koolieelikuid sügisel ja annavad lapsevanematele ning rühmaõpetajale iga lapse kohta põhjaliku tagasiside lapse tugevustest ja arendamist vajavatest külgedest. Süsteemi rakendamine on näidanud väga häid tulemusi ning läheb kokku meie põhimõtetega, et lapsel on vaja arenemiseks, õppimiseks, uurimiseks ja avastamiseks aega ja oma tempot. Varajane koolivalmiduse kaardistamine tugevdab **usalduslikku** ja **avatud** suhet lapsevanematega.

- Eliisi päevakirjelduse süsteemi loomine, kus õpetajad ja tugimeeskond annavad **järjepidevalt** lapsevanematele lapse arengu kohta individuaalset tagasisidet. Oleme saavutanud selle, et lapsevanemad on meie **avatud** ettepanekutega kaasa tulnud ning on aktiivsed igapäevased Eliisi kasutajad. Oleme sellega eeskujuks ka teistele lasteaedadele.

- Oleme taaselustanud kovisioonigrupid õpetajatele ja õpetaja abidele, mis võimaldavad keerulisemate juhtumite puhul kolleegidelt nõu ja tuge saada. Kaupo Saue koolitus andis kõikidele õpetajale vajaliku väljaõppe, et ise kovisiooni läbi viia ja juhtida. Hetkel on toimunud esimene majasisene kovisioon õpetaja abidele ja üks kovisioon õpetajatele. Kovisiooniringid suurendavad **koostööd** ja omavahelist **usaldust**.

Lasteaia visioon ütleb nii: "... kuhu lapsed tahavad tulla ja töötajad tahavad olla." Et uuritud ja analüüsitud oleks kogu tervik, siis valisime uue 2023. aasta analüüsi fookuseks **õpetaja ja tema kasvamist ning arengut toetava keskkonna**, eesmärgiga jagada enda parimaid praktikaid ning edulugusid.

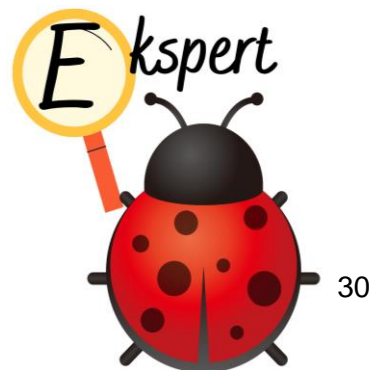
Analüüsi käigus otsime vastuseid järgmistele küsimustele:

1. Milline on meie nägemus/kogemus vaimselt turvalisest ja tervislikust töökeskkonnast?
2. Kuidas ning milliste motivatsiooniallikate kaudu toetada õpetaja kasvamist ja arengut ning seejuures hoida läbipõlemise vältimiseks tema vaimset tervist?

Käesolevas töös anname ülevaate:

- Kuidas hoiame ja kanname edasi ühiseid väärtusi?
- Milline on meie nägemus turvalisest ja tervislikust töökeskkonnast?
- Kuidas tagame kogu personalile sobivad jõustamise ja motivatsiooni allikad, et õpetajate vaimne tervis oleks hoitud ja heaoluseisund maksimaalne, et ta realiseeriks oma võimeid, tuleks toime igapäevaelu pingetega, suudaks töötada tulemusrikkalt ning saaks anda oma panuse lasteaia heaks.
- Kuidas toetame igapäevaselt õpetaja kasvamist ja arengut?

Soovime kandideerida tunnustusele HEA Lasteaia

*ANALÜÜSI KOOSTANUD MEESKOND (FOTO:
NEEME ARIA*

Inga Väikene – direktor

Liina Järvesoo – õppealajuhataja, eripedagoog ja tugiteenuste koordinaator

Karmen Sõmer – Õnnetriinude rühmaõpetaja

Aget Astmäe – Triibutriinude sobitusrühma õpetaja

Evelyn Meresaar – Kaisutriinude sobitusrühma õpetaja

Ann Steinberg – Lilletriinude rühmaõpetaja

Õpetaja kasvamist ja arengut toetav keskkond

ÜLEVAADE PEATÜKIST

01 Füüsiline õpi- ja kasvukeskkond

- Õpetajat toetav rühmaruum
- Sensorised keskused ja teemalauad
- Rahupesad
- Õppevahendid
- Lasteaia õueala
- Lasteaia lähiümbrus

02 Õpetajat ümbritsev vaimne keskkond

- Positiivne mikrokliima
- Õpetaja jõustamine ja motivatsioonisüsteem
- Õpetajate töökorraldus
- Dokumentatsioon
- Kvalifitseeritud meeskond
- Meie tugisüsteem
 - Sotsiaalpedagoog lasteaias
 - Logopeed
 - Eripedagoog
 - HEVKo
- ELIIS
- Muudatuste juhtimine
- Koolitused, mis toetavad vaimset tervist

Vaimne ja füüsiline keskkond on omavahel tugevasti seotud ja toetavad üksteist. Seetõttu oleme ka käesolevas töös võtnud fookusesse mõlemad valdkonnad. Oleme Lepatriinu lasteaias järjepidevalt ja teadlikult panustanud tervisliku ning turvalise vaimse ja füüsilise töökeskkonna loomisesse ja hoidmisesse. Meie sooviks on, et iga Lepatriinu, nii väike kui ka suur, saaks majas toimetada ja arenda turvaliselt, rõõmsalt ja julgelt, kasutades igakülgset ära mitmekesisest õpiruumi. Lasteaia füüsiline keskkond pakub erinevaid võimalusi nii lapsele arenemiseks kui ka õpetajale õppetegevuste läbiviimiseks. Õpetajal on Lepatriinu lasteaias rohkesti võimalusi luua lastele selline õpikeskkond, kus iga laps saaks

maksimaalselt arenda, arvestades just tema individuaalsust, potentsiaali, oskusi ja huve. Oleme kindlalt seda meelt, et tahe midagi teha sõltub suuresti keskkonnast – nii vaimsest kui füüsilisest.

Füüsiline õpi- ja kasvukeskkond

Lasteaia jaoks on oluline, et õpetajat ümbritsev füüsiline keskkond toetaks tema kasvamist ja arengut. Füüsilise õpi- ja kasvukeskkonna all peame silmas last ja töötajat ümbritsevat ruumi nii toas kui õues ning kaasaegseid ja mitmekülgseid õppevahendeid. Lepatriinu lasteaia õpetajal on lasteaias võimalik kasutada avaraid rühmaruume ning õueala, mis pakuvad laialdasi ja mugavaid võimalusi õppetegevusteks. Lähtume põhimõttest, et keskkond on kolmas õpetaja ning hästi planeeritud ja mitmekesiste võimalustega füüsiline keskkond toetab õpetaja igapäevatööd väga palju.

Õpetajat toetav rühmaruum

Kõik rühmaruumid koosnevad kahest eraldi ruumist, lisaks on iga rühma oluliseks osaks ruumikas koridor ja katusealune terrass. Rühmades on tegevuskeskused, mis võimaldavad õpetajal tegeleda ühe lapsega individuaalselt, teha alagrupi töid ning tegutseda koos kogu rühma lastega. Peame oluliseks individuaalset lähenemist ning laste eripäradega arvestamist. Näiteks võimaldab kahest eraldi rühmaruumist ja avarast koridorist koosnev ruum õpetajal korraldada paindlikult lõunast puhkeajaga - lapsed, kes valivad puhkeajal vaikse valiktegevuse saavad tegutseda eraldi lastest, kes vajavad lõunaund. Mitmes rühmas on kujundatud lõunasel puhkeajal rühma koridor selliselt, et lapsel on võimalik seal teisi häirimata vaikselt ja omas tempos sobiva tegevusega tegeleda. Õpetajad peavad oluliseks toetada last iseseisvuse kujunemisel ning pööravad tähelepanu lapse igakülgset arengut toetava keskkonna loomisele. Tänu iga rühma juures olevale katusega õueterrassile on võimalik korraldada paindlikult ja igale lapsele sobivat tempot valides laste riietumine enne õueaega. Lastel, kes riietuvad kiiresti, on võimalik paksude talveriietega rühma terrassil kaaslasti oodata. Lapsed, kes vajavad riietumiseks rohkem aega, saavad tegutseda omas tempos ning ei pea soojas ruumis ootavate kaaslaste pärast kiirustama. Õpetajal on võimalik kasutada avatud rühmaruumi, kus saab paigutada mängu- ja õppevahendid lastele kättesaadavalt avariilitele. Õpetajate kasutuses on ka erinevad majas olevad õppevahendid - valguskaunid, teemalauad, valgustahvel, erinevad robotika vahendid, põnevad liikumistegevuste vahendid, pimendav telk jms, mida saab kasutada oma rühmaruumi kujundamiseks vastavalt projektõppe teemast, laste huvist ja arengu tasemest lähtuvalt. Lisaks on kujunenud majas heaks tavaks isevalmistatud õppevahendite jagamine, mis on suureks toeks alustavatele õpetajatele, tugevdab õpetajate omavahelist koostööd ning annab võimaluse mõtteid ja ideid vahetada. Heaks näiteks on teemalauad, mida meie õpetajad Karmen Sõmer ja Evelyn Meresaar tutvustasid 2022. aasta

oktoobris toimunud Tartu Haridusfestivali raames põhjalikumalt nii oma maja töötajatele kui ka teiste majade õpetajatele.

Sensoorsed keskused ja teemalauad

Igas rühmas on olemas teemalaudade alused, mida õpetajad kasutavad igapäevaselt lastega planeeritava töö korraldamisel. Teemalaudade abil loovad õpetajad koos lastega põnevaid sensoorseid keskuseid. Sensoorne mäng aitab lapsel avastada, ette kujutada, õppida ja seoseid luua kõikide oma meelte abil. Sensoorne mäng tähendab tegevusi, mis stimuleerivad kõiki meeli: nägemist, haistmist, kuulmist, kompimist ja maitsmist. Keskuses saab kasutada plastikkasti, alust, korvi, kotti, purke, pudeleid jmt, mis on täidetud erinevate materjalide ja esemetega, et stimuleerida lapse erinevaid meeli. Neid kaasates areneb laps igakülgset lihtsalt mängides.

Sensorsetes keskustes kasutame võimalikult palju päris vahendeid, et lapsel tekiks seos mängu ja päris maailma vahel. Selleks loome me rühmaruumis spetsiaalselt eraldatud koha ning hoiame mängu laste huvi säilimiseni (näiteks Kaisutriinude rühmas on selleks Loomingukeskus). Sensoorne mäng eeldab koostööd ja usalduslikku suhet terve meeskonnaga, sest kasutame palju looduslikke vahendeid, värvitud riisi, makarone, vilja jmt, mis pudiseb ja jätab maha jälgi. Sensoorse mängu eest vastutavad kõik rühmaliikmed, ka lapsed ning see on alati võimalik pausile panna. Kasutame selleks lina, millega katame mängu kinni.

Sensoorne mäng tekitab lapse ajus uusi närviühendusi, mis toetavad lapse loovust ja sensomotoorset arengut. Loovad tegevused aitavad lapsel oma emotsioone ja tundeid edastada, toetavad lapse kõne arengut, tähelepanu ning tajude/meelte arengut, olles kasulik motoorsele valdkonnale. Mängu käigus areneb tähelepanu, keskendumine, loovus, mikrolihaste tugevdamine sõrmede abil, mis on omakorda kasulik kõne arengule.

Sensoorsed keskused sobivad väga hästi ka lisatuge vajavatele lastele. Need pakuvad lastele põnevust, lõõgastust, rahunemist ja läbi keha esemete tunnetamist, et laps saaks võimalust maailma kogeda oma loovuse kaudu. Sensoorne mäng toetab rühma keskkonda teemadele vastavate vahenditega, läbi mille laps õpib kogedes, avastades ja tunnetades.

Sensorset mängu ja selle korraldamist tutvustasid meie õpetajad Evelyn Meresaar ja Karmen Sõmer ka Tartu Haridusfestivalil 2022, kus korraldasime praktikult-praktikule töötoa Lepatriinu

lasteaias Kaisutriinu rühmas “Tunnetuslik õpiruum ja sensorsete vahendite kasutamine igapäevatoos.” Läbi viidud töötuba osutus väga populaarseks ning sai suurepäraselt tagasisidet. Meie igapäevatoos mõtted ja sensorse mängu kasutamine läksid lendu ning on tänaseks jõudnud õpetajate, mitmete eripedagoogide, logopeedide ja lapsevanemate kodudesse.

MÄNG TEEB
LAPSE
ÕNNELIKUKS

Rahupesad

Kõigis Lepatriinu lasteaia rühmaruumides on rahupesad. Rahupesa rühmaruumis annab õpetajale võimaluse tagada rühmas rahulikum ja vaimselt ning füüsiliselt turvalisem rühma keskkond, kus lastel on hea olla. Rahupesa on vaikne ja turvaline koht rühmas, kuhu lapsed saavad minna tugeva tunde (nt viha, kurbus, ärevus, hirm, elevus) või väsimuse korral. Lapsel on võimalus rahupessa minna üksinda või õpetaja suunamisel/juhendamisel ning seal valida endale meeldiv tegevus, näiteks kuulata muusikat, mudida stressipalli, vaadata raamatut või olla lihtsalt omaette. Lisaks võimaldab rahupesa õpetajal arvestada laste individuaalsete vajadustega. Võimalusel ja lapse soovil on õpetaja lapsele rahupesas toeks aidates lapsel paremini aru saada enda tunnetest ning neid väljendada, näiteks leida meelepärase rahustava vahendi, teha lapsega koos hingamisharjutust, lugeda talle lemmik muinasjuttu või lihtsalt last kuulata ning temaga rahulikus keskkonnas vestelda. Selline tegutsemine annab õpetajale võimaluse tugevdada usaldust lapse ja õpetaja vahel, olla paindlik ja arvestada erinevate laste vajadustega. Meie rahupesade süsteemi on tutvustatud Tartu Haridusfestivalil (2019) ja samuti on käinud mitmed lasteaiaid ka kohapeal nendega tutvumas.

Lisaks oma rühmaruumile on Lepatriinu lasteaia õpetajatel võimalik kasutada ka mitmeid teisi lasteaia ruume, näiteks erinevate vahenditega mängude tuba, muusika- ja liikumistuba, vahekoridoris paiknevat sensorset mootorikaseina, avarat saali ja kööki ning söögisaali. Mängude toas olevad õppevahendid on süstematiseeritud ning kasutamiseks kõigile õpetajatele. Eraldi ruum õppevahenditele mängude toa näol tagab selle, et rühmaruumides paiknevad vaid hetkel vajalikud ja laste eale vastavad vahendid ning rühmaruumid pole vahenditega ülekoormatud. Mängude tuba kasutavad õpetajad ka alagrupi töid tehes, selline lahendus võimaldab pöörata tähelepanu enam tuge vajavate laste individuaalsele juhendamisele vaiksemas keskkonnas ning hajutada lapsi ja vähendada mürataset rühmaruumis. Ka liikumistoas on nii rühma- kui liikumisõpetajal võimalik teha tegevusi väiksemates gruppides, aga ka lisategevusi tuge vajavatele lastele. Näiteks on rühmaõpetajad liikumistoas läbi viinud rahustavaid ja vahvaid lastejooga tunde ning liikumisõpetaja teeb seal regulaarselt individuaalset tegevust lapsega, kes vajab lisatuge liikumistegevuses. Vahekoridoris paiknevat mootorikaseina on samuti võimalik nii õpetajatel, õpetaja abidel kui ka tugispetsialistidel kasutada individuaalseks tegevuseks, lapsega koos aja maha võtmiseks, mängimiseks, avastamiseks ja loovuse ning mootorika arendamiseks. Toredaks

lisavõimaluseks õpetajatele on koostöö köögi personaliga ning köögi ja söögisaali kasutamine kokandustegevusteks. Näiteks on köögi personal tutvustanud lastele oma tööd ja töövahendeid ning õpetajad koos köögipersonaliga viinud läbi vahvaid kokandustegevusi.

Põnevad ja mitmekesised õppevahendid rühmaruumides aitavad äratada lastes huvi erinevate teemade vastu ning õpetajal suunata lapsi iseseisvalt tegutsema, kaaslastega koostööd tegema ja kasutama õppe- ning mänguvahendeid loovalt ja mõtestatult. Lisaks toetab erinevate õppevahendite ühine kasutamine ja vahetamine õpetajatevahelist koostööd ja ideede vahetamist.

Laste vaba liikumine majas ja iseseisvus on meie üheks prioriteediks. Sellest lähtuvalt soovime leida lisavõimalusi, kuidas maja toetaks paremini laste tegutsemist. Selleks mõtestame läbi lasteaia ruumide võimalused, kuhu saame luua tegevuskeskused ja mängupesad.

Foto fuajeest, kus lisaks temaatilisele hooajalisele kujundusele on lastel oma mänguvõimalus.

KESKKOND ON KOLMAS ÕPETAJA

Õppevahendid

Lepatriinu lasteaia õpetajad väärtustavad võimalust otsustada oma rühma õppevahendite vajaduse üle - lasteaed pakub võimalust oma rühma vastavalt vajadusele õppe- ja mänguvahendeid osta ning neid laste huvidest lähtuvalt ise või koos lastega valmistada. Võimalus kasutada õppe- ja kasvatustöö planeerimisel ning läbiviimisel kaasaegseid ja mitmekülgseid õppevahendeid toetab õpetaja arengut.

Nii lasteaia metoodikakabinet kui ka mängudetuba on varustatud erinevaid võimalusi pakkuvate õppevahenditega, mida tihti laenutamas käiakse. Mõlemad toad on mugavalt ja loogiliselt süstematiseeritud ja neis toimib digitaalne laenutamissüsteem, kust on kõigile rühmadele näha vahendite valik ja see, millist vahendit keegi parasjagu kasutab. Selline vahendite kasutamise- ja laenutamise süsteem aitab kokku hoida õpetajate väärtuslikku aega ja on toeks uutele või alles alustavatele õpetajatele.

Suur väärtus Lepatriinu lasteaia õpetajate jaoks on rikkalike vahenditega kostüümiladu, mida õpetajad aktiivselt kasutavad. Vahvaks traditsiooniks on kujunenud rühmade näidendid majale, mida nii lapsed kui maja töötajad põnevusega ootavad. Kuna kostüümiladu on väga mitmekülgne ning õpetajate kasutuses on palju erinevaid kostüüme ja dekoratsioone, on võimalik ette valmistada väga erinäolisi etendusi ja pühendada aeg, mis kuluks dekoratsioonide/kostüümide valmistamisele hoopis näidendite harjutamisele lastega. Kostüüme ja dekoratsioone kasutatakse igapäevaselt ka rühma õppetegevuste läbiviimisel. Lisaks laenutavad sealt vajadusel kostüüme ka teised lasteaiaid ja Ilmatsalu Põhikool.

MEIE MAJAS
POLE KÜSIMUST.
MIDA SELGA
PANNA

Kuna Lepatriinu lasteaed kuulub Tervist edendavate lasteaedade (TEL) võrgustikku ning lasteaia terviseedenduse meeskonnas on igast rühmast üks töötaja, on rühmades aktiivses kasutuses ka liikumisõpetaja vahendid. Neid kasutatakse nii tubaste kui õuesõppe tegevuste läbiviimiseks.

Tulenevalt terviseedenduslikust suunast on lasteaias praeguseks olemas ka erinevad vahendid kokandustegevuste läbiviimiseks. PRIA toetusega on lasteaeda ja rühmadesse muretsetud nt juur- ning puuvilja lõikurid, kuivatid, blenderid ja väikesed pliit-ahjud. Tänu mugavatele õppevahenditele on kokandustegevused nii õpetajate kui laste jaoks väga oluliseks saanud. Samuti on laste kokandushuvi märganud lapsevanemad, kes rühmade tegevusi toetavad ja nende läbiviimise juures kaasa aitavad. Tavapäraseks on saanud, et vanemad toovad suve lõpul ja sügisel rühmadesse puu- ja juurvilju, mida on võimalik rühma kokandustegevustes kasutada. Mitmekülgsed õppevahendid kokandustegevuste läbiviimiseks võimaldavad õpetajatel anda lastele teadmised oma tervise väärtustamisest läbi tervisliku toitumise ja tekitada ka lastevanemates huvi toidu valmistamise vastu üheskoos lastega.

Lasteaia õueala

Lepatriinu lasteaia õueala on suur ja avar mängumaa kaasaegsete, turvaliste, läbimõeldud ning hoolikalt valitud õuevahenditega: erinevad kiiged, liivakastid, mänguväljakud, õueköögid, putuka hotellid, suur õppeaed, kus on olemas nii peenrakastid igale rühmale kui ka marjaaed, tööriistakuur, lõkkeplats, õuesõppe mängud iga rühma juures.

Mitmekülgsede võimalustega õueala pakub õpetajale rohkelt võimalusi laste õueaja põnevaks sisustamiseks iga ilmaga. Kõigil rühmadel on eraldi katusealune, mis võimaldab õues viibida ka vihmade ilma korral. Peame oluliseks väärtuseks õuesõpet, mida on võimalik läbi viia näiteks õuesõppeklassis, kus on lapsevanemaga koostöös sündinud õpikeskkond: olemas on tahvel, laud ja pingid. Mitmed rühmad planeerivad nii sügisel- kui kevadel kogu õppetegevuse lasteaia õuealal - õues viiakse läbi nii hommikuringe, kunstitegevusi, uuritakse, avastatakse, katsetatakse, tegutsetakse lasteaia aiamaal. Õuesõppe võimaluste mitmekesistamiseks viis koolitaja Lehte Tuuling Tartu Haridusfestivali raames Lepatriinu lasteaias läbi õuesõppe koolituse, millest ka meie õpetajad osa võtsid.

2021. aastal rajati lasteaeda koostöös PRIA ja kogukonna koostööpartneritega (Ilmre ja

Luxvegiga) uus Lepatriinude õppeaed, kus on olemas peenrakastid igale rühmale ning lisaks ka üks ühine kasvatuskast. 2023. aasta mais toimunud talgupäeva raames laienes lasteaia õppeaed veelgi ning saime juurde ka oma marjaaia. Lasteaia peenrakaste kasutatakse usinalt ning iga rühm kasvatab kastides just endale meelepärast - näiteks külvatakse kastidesse maitserohelist, mida lapsed kevadel kokandustegevustes kasutavad; kasvatatakse erinevaid aedvilju, mis on jõudnud lasteaia kööki ja sealt kogu lasteaiapere toidulauale; on kasvatatud teetaimi, millest said sügisel teekotikesed isadepäeva kingituseks. Aiakastide juurde soetati koostöös lapsevanematega tööriistakuur. Lepatriinuks värvitud kuuris hoiame erinevaid tööriistu, et saaksime üheskoos õppida töökasvatust ja hoolitseda taimede ja peenarde eest. Lasteaia marjaaias on lastel võimalik tutvust teha erinevate marjasortidega, lisaks sõstrapõõsastele kasvavad seal ka mustikad ja viinamarjad. Sordid on valitud kõik väga hoolikalt, näiteks valmivad saadused enamasti augustis ja septembris, kui kogu lasteaiapere on puhkuselt tagasi ning istikud taluvad kenasti Eesti kliimat ja maitsevad lastele, st on ilma seemneteta ja pigem magusad.

2022. aasta sügisel rajati lasteaia õuealale koostöös lapsevanematega lõkkeplats, mille juures on võimalik läbi viia nii hubaseid rühmapidusid kui ka lasteaia ühisüritusi. Lõkkeplatsi juures on korraldatud näiteks vahva emadepäeva pidu, lõkketuli põles ka lasteaia kevadpeol, mille teemaks oli Volber ja maagia ning lõkkeplatsi juures toimus lasteaia töötajate grilliõhtu, mis lõpetas 2023. aasta mais toimunud talgupäeva. Koostöös lapsevanemaga valmis video lõkkeplatsi ehitusest ja seda saab vaadata siit:

<https://www.youtube.com/watch?v=f2KhIGZy89U>

Lasteaia iga rühma õuealal on mõni põnev mäng või õppevahend, mida saab kasutada õuesõppe läbiviimiseks. Näiteks on meil kaks putukahotelli, mis on valminud lapsevanemate, õpetajate ja laste koostöös ning kus pisikesed lepatriinud õpetajate juhendamisel usinalt putukaid uurivad. On vahvad kokkupandavad autoteed liivakastide juures, õue trips-traps-trull, peenmootorikat arendav punumismäng ning teisi põnevaid vahendeid. Lasteaias olevaid õuesõppe vahendeid oleme tutvustanud Tartu Ülikooli Narva Kolledži tudengitele. Rühmade juures olevad mängu- ja õppevahendid on kasutamiseks kõigile lasteaia lastele ning õpetajatele, soodustades aktiivset koostööd ja suhtlust õpetajate vahel. Mitmekesine õueala ja õpetajate tihe omavaheline koostöö loovad toetava ja hooliva keskkonna ka uute ning alles alustavate õpetajate jaoks.

MÄNG TEEB LAPSE ÕNNELIKUKS

Lepatriinu lasteaia lähiümbrus on õpetajatele väärtuslikuks ja lisavõimalusi pakkuvaks õpikeskkonnaks. Lisaks lasteaia oma peenramaale ja marjaaiale asuvad lasteaia vahetus läheduses kohalike elanike aiamaad, kus on võimalik uurida ja vaadelda erinevate taimede kasvamist aasta vältel. Turvaline ja vaikne lähiümbrus pakub toredaid võimalusi õppekäikudeks ja matkadeks. Lasteaia lähedal asuvad park, aas, järv, linnurada, farmid, kuivati, puidutöökoda, Ilmatsalu raamatukogu, kooli roheline klass, Ilmatsalu mänguväljak ja maitsetaimede kasvatusega tegelev aiand. Igal lasteaia õpetajal on võimalik kasutada lähiümbrust just talle sobivalt. Näiteks on ühes rühmas saanud vahvaks traditsiooniks matkad ümber Ilmatsalu järve ning linnurajal. Rühma õpetajad on jaganud oma ideid sisuka matka läbiviimiseks ka kolleegidega ning mõtete vahetamise tulemusena on ette võetud rühmade ühiseid matku, kus õpetajad tutvustavad oma ideid ja lähiümbrust ka uutele kolleegidele. Sellised ühistegevused annavad tuge ja kindlust nii uutele kui ka alles alustavatele õpetajatele. Ka on majasiseselt jagatud ideid põnevatest õppekäikudest Ilmatsalu kooli, kuivatisse, aiandisse jms ning mõtete jagamisest on sündinud uued ja huvitavad ettevõtmised. Lasteaia lähiümbruse võimalusi on 2021 aasta Tartu Haridusfestivali raames tutvustanud ka teistele Eesti lasteaiaõpetajatele meie õpetajad Merle Herzmann ja Kristina Karu.

Näide ühest vahvast õppekäigust (Rõõmutriinude õppekäik Ilmatsalu kooli), videot saab vaadata siit:

<https://www.youtube.com/watch?v=dK7jHaoHaXE>

Füüsiline keskkond muutub ja areneb alati töötajate ning laste ideedest ja soovidest lähtuvalt. Näiteks on õpetajad koos laste ja lapsevanematega meisterdanud õuealale mänguköögid, putukahotellid, lõkkeplatsi, rahupesad, valmis õuesõppeaed tööriistakuuri ja marjaaiaga jpm. Õpetajatel on alati autonoomia ise kaasa rääkida oma rühma ja õueala kujundamise osas. Arutame uued mõtted üheskoos läbi, sest siis saavad need veelgi paremaks. Kõik ideed, mis on ellu viidud laste ja õpetajate mõtteid ning soove arvestades, kaasates lapsevanemaid ja kogukonda, lähevad elama ning leiavad palju kasutust ega jää tarbetult seisma. Näiteks valmis lõkkeplats koostöös kõikide rühmade lastega. Rõõmutriinu rühma lapsed laiendasid ise enda õueala - ehtasid mänguonni, kuhu tassisid ise laudu, värvisid neid ja ehtasid mängumajakaseks.

LÄHI- ÜMBRUST AVASTAMAS

Õpetajat ümbritsev vaimne keskkond

Õpetaja tõhusus ja võimalik panus tööl sõltub suurel määral teda ümbritsevast vaimsest keskkonnast. Siinkohal on lasteaias olulisteks märksõnadeks vastastikune austus, usaldus, positiivne ja toetav keskkond, õpetaja autonoomsuse väärtustamine, ideede ning arvamuste paljususe tunnustamine ja paindlikkus.

Positiivne mikrokliima

Head suhted töökeskkonnas aitavad hakkama saada pingeliste tööolukordadega, tõstavad motivatsiooni ja muudavad produktiivsemaks. Õpetaja hea vaimne tervis on oluline nii õpetajale endale kui ka lastele ja lapsevanematele. Usume, et lasteaias positiivne mikrokliima toetab õpetaja heaolu märkimisväärselt. Toimiv koostöö juhtkonna ja õpetajate vahel loob usaldusliku pinnase, positiivse mikrokliima ning motiveeriva töökeskkonna. 2023. aasta kevadel tehtud küsitluses toodi välja, et *“Juhtkond on avatud ja julgustab oma arvamust või ettepanekuid avaldama”*. Arvamuste paljususe tunnustamine juhtkonna poolt ja avatud arutelud on innustanud uuenduslike ideede elluviimist, mis omakorda toetavad nii positiivset mikrokliimat kui ka õpetaja vaimset tervist. Uuendusi ja muudatusi planeerides ning rakendades peab juhtkond oluliseks eelnevat põhjalikku selgitamist, tutvustamist ja arutelusid ning töötajatele uute ideedega kohanemiseks ja läbi mõtlemiseks aja andmist. Rakendame julgelt erinevate uuenduste sisseviimisel prooviperioodi ja anname juba alguses endale võimaluse taganeda, kui prooviperioodil peaks selguma, et mingi uuendus või muudatus kokkuvõttes ei sobi. Nii toimiti näiteks projektõppele üleminekul, õpetajate töökorraldust muutes või valverühma süsteemi rakendades.

Õpetaja vaimset tervist toetab parajas koguses rõõmsat meelt, nalja ja naeru. Säilitame huumorimeele ning näeme igas ettevõtmises alati midagi head. Läbi mõnusa huumori ja “roosade prillide” on igas päevas rohkem värve. Meie naised naudivad ühisüritusi ja koosviibimisi, võttes aktiivselt osa kõikidest väljaspool maja toimuvatest ettevõtmistest, olgu selleks siis kõnnikoosolek, sammude kogumise väljakutse, lõkkeõhtu, kino- ja teatrikülastused või ühismatkad igal aastaajal. Näiteks korraldas tervisemeeskond suurejoonelise näidendi (PRIA projekti kokkuvõtte), kus kõik said juur- või puuviljadena meeleoluka osa. Lapsed said aga vaadata õpetajate lõbusat etteastet, teada tervisliku toidu põhimõtteid ja lõpuks ka maitsta kuivatatud puu-

ja juurvilju. Etendust nautisid üheskoos nii lapsed, projekti vaatama tulnud välisvaatlejad kui ka kogu meeskond ise. Välja on kujunenud sisemine motivatsioon - olla üks Lepatriinudest.

5. oktoobril 2023 valmis Lepatriinu lasteaias humoorikas tantsuvideo, millest võtsid osa kõik maja õpetajad, õpetaja abid, juhtkond, lisaks löid võimalusel kaasa ka tugimeeskonna liikmed, köögipersonal ja majahaldjas. Videot saab vaadata allolevalt lingilt:

https://www.youtube.com/watch?feature=shared&fbclid=IwAR1gRg7_nN2AxqZjT2OYL7iFqL2PurK0l_cKRFNDIUR8CcRMIPhcqS2SgkE&v=kiyUQpK7Ux0

Õpetaja jõustamine ja motivatsioonisüsteem

Juhtkonnalt on palju küsitud, milline on meie maja motivatsioonisüsteem või mudel ning kuidas oma meeskonda motiveeritakse? Lasteaias ei ole klassikalist motivatsioonisüsteemi. Eripreemiaid ei jagata lihtsalt staaži eest, sest meil on suurepäraseid töötajaid, kes on töötanud pikki aastaid, aga pole vähem väärtuslik ka töötaja, kel on tööstaaži vaid mõni aasta või kuu. Me hindame iga töötaja ekspertsust selles, milles just tema on hea - nt kes tunneb ennast lavalaudadel kindlalt, saab rohkem võimalusi esineda ja pidusid juhtida, kellel tuleb hästi välja projektide kirjutamine, see saab kirjutada projekte, kes aga on avaldanud soovi olla praktikantide juhendaja/mentor või kaasa rääkida maja juhtimises, saab seda teha. Lasteaia direktor Inga Väikene on kirjutanud Õpetajate Lehes täpsemalt, kuidas üks on ühes ja teine teises asjas hea. <https://opleht.ee/2021/03/inga-vaikene-meil-ei-ole-parimat-tootajat-ega-parimat-ruhma-uks-on-uhes-teine-teises-asjas-hea/>

Me veedame üheskoos palju aega ja tunneme üksteist väga hästi. Niimoodi selguvad kolleegide tugevused, oskused ja võimed, millega edaspidi arvestatakse. Juhtkond toetab, suunab, julgustab ja annab võimaluse kõikidel õnnestuda ning proovida pidude juhtimist, projektide kirjutamist ja praktikantide juhendamist. Näiteks praktika juhendamine sõimerühmas tähendab, et praktikajuhendajad ei ole kogu aeg ühed ja samad. Kõik saavad proovida tudengite juhendamist, sest igal aastal on sõimelapsed erinevates rühmades. Projektõppele üleminek oli kindlasti mugavustsoonist väljatulek, sest ühiselt lepitati kokku, et kõik rühmad proovivad, enne kui nad otsustavad, kas see metoodika neile sobib või mitte. Turvaline ja usalduslik õhkkond tagab selle, et ka tagasihoidlikum töötaja julgeb enda kanda võtta väiksema esinemise või kandvama rolli ühisürituse läbiviimisel.

Kõikide lisapanust tunnustatakse läbi tulemustasude ja jõustamispäevade ning toredate koosviibimiste. Tulemustasu saavad töötajad, kes panustavad enam kui ametijuhendis kirjas. Selle määrab juhtkond vastavalt võimalusele, aasta eelarvele ning töötaja panusele, nt haridusfestivalil töötubade läbiviimise ja ettekannete tegemise eest, maja esindamisel konverentsidel, “Hea Lasteaed kui väärtuspõhine lasteaed” analüüsi kirjutamisel, väljaspool lasteaeda lastega laulupeol või võimlemispeol osalemisel vms. Samas tunnustame ka staažikaid töötajaid, et alustav õpetaja näeks, kuidas Lepatriinu majas suhtutakse erinevatesse põlvkondadesse. Nt esitas direktor õpetaja Anu Rannametsa Tartu linna elutööpreemia kandidaadiks. Anu töötas Lepatriinu lasteaias 52 aastat ja talle omistati 2022. aastal elutööpreemia.

TERVES KEHAS. TERVE VAIM

08.03.2022
TEISIPÄEV
KL 9.30
lasteaiasalis

Koostöös PRIAga soetatud
toidukuivatite degusteerimisüritus.

Hakkame liikuma

Liikumispäevik 17.04-15.05

Tublimad saavad märgatud...

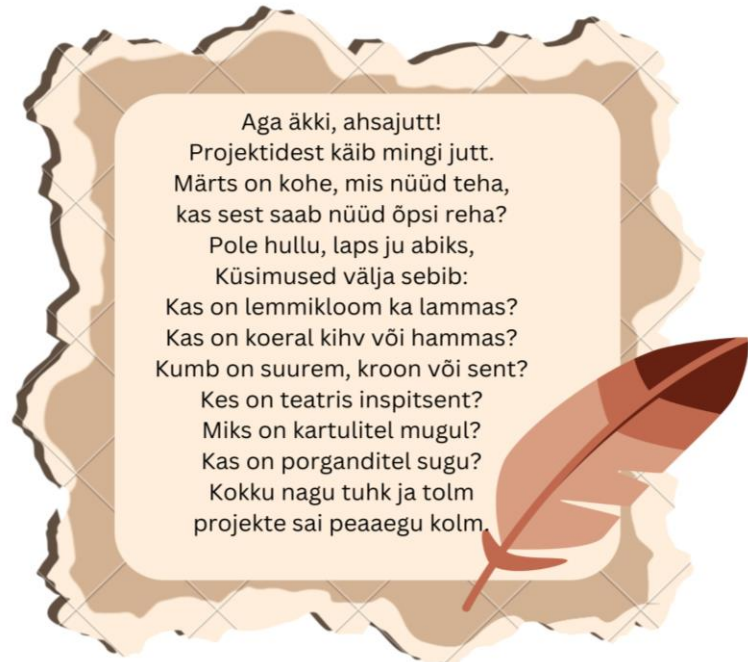
Koos on kergem

Liikudes püsib terve...

Õppeaasta esimesest ja viimasest pedagoogilisest koosolekust võtab osa kogu rühma meeskond. Koosolekul teeb juhtkond õppeaastast kokkuvõtte lähtudes seejuures rühma meeskondade eelnevalt esitatud aasta analüüsidesist ja tuues muuhulgas välja ka seal kajastatud arendus- ja parendusettepanekud. Peale seda saavad aga rühma meeskonnad võimaluse võtta oma aasta kokku pisut vabamas ja loovamas vormis, väljendades oma tundeid ja tähelepanekuid seoses lõppenud õppeaastaga arutlevas, mõtisklevas või humoorikas võtmes.

- Näiteks lühike lõik Triibutriinude rühma luulepõimikust:

- Videolõik Täpitrinude aasta kokkuvõttest:

https://drive.google.com/file/d/1_98Q4kcaotsSsLmZhc1vuHM2yNiGmWem/view?usp=sharing

Juhtkonna poolt tehtud kokkuvõttega saab tutvuda siin:

https://www.canva.com/design/DAFkkN245lg/at8BSI5UBXAhPLrXPgZ-rw/view?utm_content=DAFkkN245lg&utm_campaign=designshare&utm_medium=link&utm_source=publishsharelink&fbclid=IwAR3J-bt_qgd6tJFi59cn-Dfmq2FRFthR0syO2EZcXTu7b5ht45Ptuo_DO18

Õpetajate töökorraldus

Ühe uuendusena muudeti alates 2022/2023. õppeaastast õpetajate töökorraldust. Kui seni oli oluline õpetaja 35-tunnist tööaega rakendada peamiselt lasteaia kohapeal, siis alates 2022. õppeaastast on õpetajal võimalus lähtuvalt enda seatud eesmärkidest, tööaja korraldusest ja vajadusest ise otsustada oma 5-tunnise meetoodilise tööaja kasutuse üle. 5 tunni üldtööaja hulka arvestatakse majasisese kokkuleppe kohaselt õppetegevuste ettevalmistamiseks, dokumentatsiooni täitmiseks, vajalike õppevahendite soetamiseks kuluvat aega, aga ka koosolekutel, koolitustel ja arenguvestlustel osalemiseks kuluvat aega. Selline töökorraldus annab õpetajale võimaluse oma tööaega senisest tunduvalt paindlikumalt kasutada, arvestab õpetaja individuaalsusega ja väärtustab õpetaja autonoomsust. Lisandväärtusena tunneb õpetaja, et teda usaldatakse enda tööd ise juhtima. Õpetajad koostavad ise oma rühma eripärasid arvestades töögraafiku. Seejuures leppisime eelnevalt kokku ühtsed põhimõtted, mis on kooskõlas Lepatriinu lasteaia väärtuste ja põhimõtetega. Oluliseks peame siinkohal lapsest lähtuvat töökorraldust ja parimat täiskasvanu-laste suhtarvu rühmas. Hommikusel ajal, mil toimub aktiivne õppetöö, on enamasti tööl mõlemad rühmaõpetajad ja õpetaja abi. See võimaldab veelgi individuaalsemat lähenemist lastele, tööd väiksemates alagruppides ja rohkelt lisatähelepanu, mida oma töös lastega väga oluliseks peame. Hoolime lastest ja kujundame sobiva keskkonna selleks, et neil oleks lasteaias võimalikult hea olla – on ju lasteaed mõeldud eelkõige lastele, mistõttu peame oluliseks, et töökorraldus oleks just lapsi maksimaalselt toetav.

Töögraafik on kirjalikult fikseeritud Eliisi keskkonnas ning ühtsed põhimõtted on eelnevalt koosolekutel kokku lepitud. Nendest räägitakse alati, kui lisandub uus töötaja ning vastavalt olukorrale võtame ühe või teise punkti rohkem fookusesse. Räägime kokkulepetest alati nii info ja rühma koosolekutel kui ka meeskonna ümarlaudadel. Graafikute koostamisel tugineme põhimõttele, et võimalikult otstarbekalt ära kasutada oma rühma inimeste ressursi. Õpetajatel on võimalik oma töögraafik ise koostada, lähtudes kokku lepitud ühtsetest põhimõtetest. Näiteks oleme omavahel kokku leppinud, et õpetajatel on võimalus oma meetoodilise töö aega kasutada paindlikult ka väljaspool lasteaeda ja töögraafikus võivad seega kajastuda 30-35 töötundi nädalas. Samuti oleme kokku leppinud, et õpetajad võivad teha nädalas ühe graafikujärgse vaba päeva nii, et nädala töötunnid oleksid täidetud. Lisaks kehtib meil ka ühtne kokkulepe, et kui üks meeskonnaliige mingil põhjusel puudub, siis teised on paindlikud ja valmis oma rühma abistama,

nt lükkab võimalusel õpetaja abi edasi oma jõustamispäeva või teine rühma õpetaja muudab vastavalt vajadusele oma töögraafikut. Samuti lähtuvad rühmad töökorralduslikust põhimõttest, et rühma õppekäikudel osaleb alati terve meeskond, reguleerides vastavalt sellele oma tööaega.

Rahuloluküsitlus 2023

Lisaks rakendatakse 2022/2023. õppeaastast valverühma süsteemi, mis tähendab, et hommikul ja õhtusel ajal (hommikul peale lasteaia avamist 30 minutit ja õhtul enne lasteaia sulgemist 45 minutit) on lapsed ühes koondrühmas. Valverühma õpetajad vahetuvad ühtse kokkuleppe kohaselt nädalate kaupa rotatsiooni korras ja kindla järjekorra alusel. Selle süsteemi rakendamine on taganud õpetajale võimaluse alustada oma tööpäeva hiljem ja lõpetada varem, et kasutada õpetajate potentsiaali võimalikult efektiivselt ja juhtida olemasolevaid ressursse optimaalsemalt. See omakorda annab paindlikuma ja laste suhtes efektiivsema võimaluse rakendada rühmas rohkem õpetajate kattuvat

Rahuloluküsitluses 2023 toodi välja, et :

- Olen valverühma süsteemiga rahul, kuna seeläbi on tööpäevad lühemad ja seega jääb mul rohkem aega iseenda ja oma pere jaoks, mis on jällegi omakorda positiivne minu kui õpetaja vaimsele heaolule.
- Valverühma süsteem toetab mind õpetajana, tänu valverühma süsteemile olen rohkem olemas oma pere jaoks.
- Toetan valverühma jätkumist. Saab rohkem suhelda teiste rühmade töötajate, laste ja lapsevanematega. Info/ideede liikumise osas on see toetav.
- Toetab. Jääb õpetajate omavahelist koostööaega lõunaajal rohkem, mis võimaldab väga palju planeerida ja ette valmistada tulevasteks üritusteks vms, teha paberitööd vms.

aega aktiivsete õppetegevuste läbiviimiseks ja tõhustamiseks. Samuti leevendab valverühma süsteem puuduva töötaja asendamise probleemi. Antud praktika on taaskord rakendunud ühise arutelu tulemusel õpetajate soove ja vajadusi arvestades tagamaks omakorda õpetaja vaimse heaolu. 2023. aasta kevadel õpetajate hulgas läbiviidud rahuloluküsitlustest selgus, et õpetajad on valverühma süsteemi hästi vastu võtnud ning sellega rahul. Rahuloluküsitluses küsisime õpetajatelt: *Kuidas valverühma süsteem toetab sind õpetajana?* Kokku vastas küsimustikule 13 rühmaõpetajat (kokku töötas sel hetkel majas 14 õpetajat). Vastused olid järgmised:

- *Väga hea süsteem!*
- *Päev on tunduvalt lühem, saab kauem magada ja ka õhtu lõpeb varem. Õpetaja ressursid on maksimaalselt toetatud.*
- *Väga toetab.*
- *Lühemad päevad = rohkem aega saab olla kontaktis lastega. Tööaeg kattub rohkem teise õpetajaga, mis soodustab rohkem omavahel arutleda ja mõtteid vahetada.*
- *Toetan valverühma jätkumist. Saab rohkem suhelda teiste rühmade töötajate, laste ja lapsevanematega. Info/ideede liikumise osas on see toetav.*
- *Valverühma süsteem toetab mind õpetajana, tänu valverühma süsteemile olen rohkem olemas oma pere jaoks.*
- *Toetab. Jääb õpetajate omavahelist koostööaega lõunaajal rohkem, mis võimaldab väga palju planeerida ja ette valmistada tulevasteks üritusteks vms, teha paberitööd vms.*
- *Olen valverühma süsteemiga rahul, kuna seeläbi on tööpäevad lühemad ja seega jääb mul rohkem aega iseenda ja oma pere jaoks, mis on jällegi omakorda positiivne minu kui õpetaja vaimsele heaolule.*
- *Saan hommikuti kauem magada ja õhtul varem koju.*

Lasteaias on kõik meeskonna liikmed olenemata oma ametinimetusest õpetajad. Nii on ka rühma õpetaja abid lastele igal sammul eeskujuks. Kui õpetajad töötavad graafiku alusel, siis õpetaja abi on lastega koos igapäevaselt hommikust õhtuni. Ka nemad vajavad vaimse ja turvalise heaolu toetamist ning motiveerimist. Õpetaja abide kovisiooniringide kaudu saime teada, et neid

motiveeriks väga vaba aeg. Nad tõid võrdluse õpetajatega ja ütlesid, et ka neile meeldiks lühem lõunapaus ja sellega seoses lühem tööpäev või vaba päev. Me ei pidanud turvaliseks vähendada õpetaja abide tööaega igapäevaselt, sest õpetaja abi panus turvalisuse tagamisel on õhtusel ajal väga oluline.

Sellest lähtuvalt tegi juhtkond eelmise õppeaasta alguses ettepaneku võimaldada rühma õpetajate toetusel õpetaja abidele üks kord kuus vaba päeva. Ühise arutelu tulemusel tehti motivatsioonipäeva sisseviimiseks jällegi ühtsed kokkulepped ja otsustati seda kõigepealt õppeaasta vältel proovida. Lepiti kokku, et õpetaja abi saab ühe vaba päeva kuus välja võtta juhul, kui ta eelmisel kuul ei ole viibinud töölt eemal üle viie päeva ja kui rühma õpetajad saavad sellel päeval mõlemad terve päeva kahekesi tööl olla (terve rühmameeskonna ühise vastutuse tunnetamine). Nimetatud töökorralduslik muudatus on tõestanud, et see on olnud õpetaja abidele suureks motivaatoriks - võimalusel püütakse üle viie päeva mitte töölt eemal viibida, mis taaskord on leevendanud töötajate asenduste probleemi nt haiguste perioodil.

Praegu kasutusel olev jõustamispäev meeldib õpetaja abidele väga. Seda kinnitavad vastused rahuloluküsitlusest (2023):

- *Väga hästi on motiveerinud see, et õpetaja abidel on üks vaba preemiapäev.*
- *Suured tänud vaba päeva eest, mille me kuus saame. Ja aasta lõpus premeeritakse rahaliselt ka meid.*

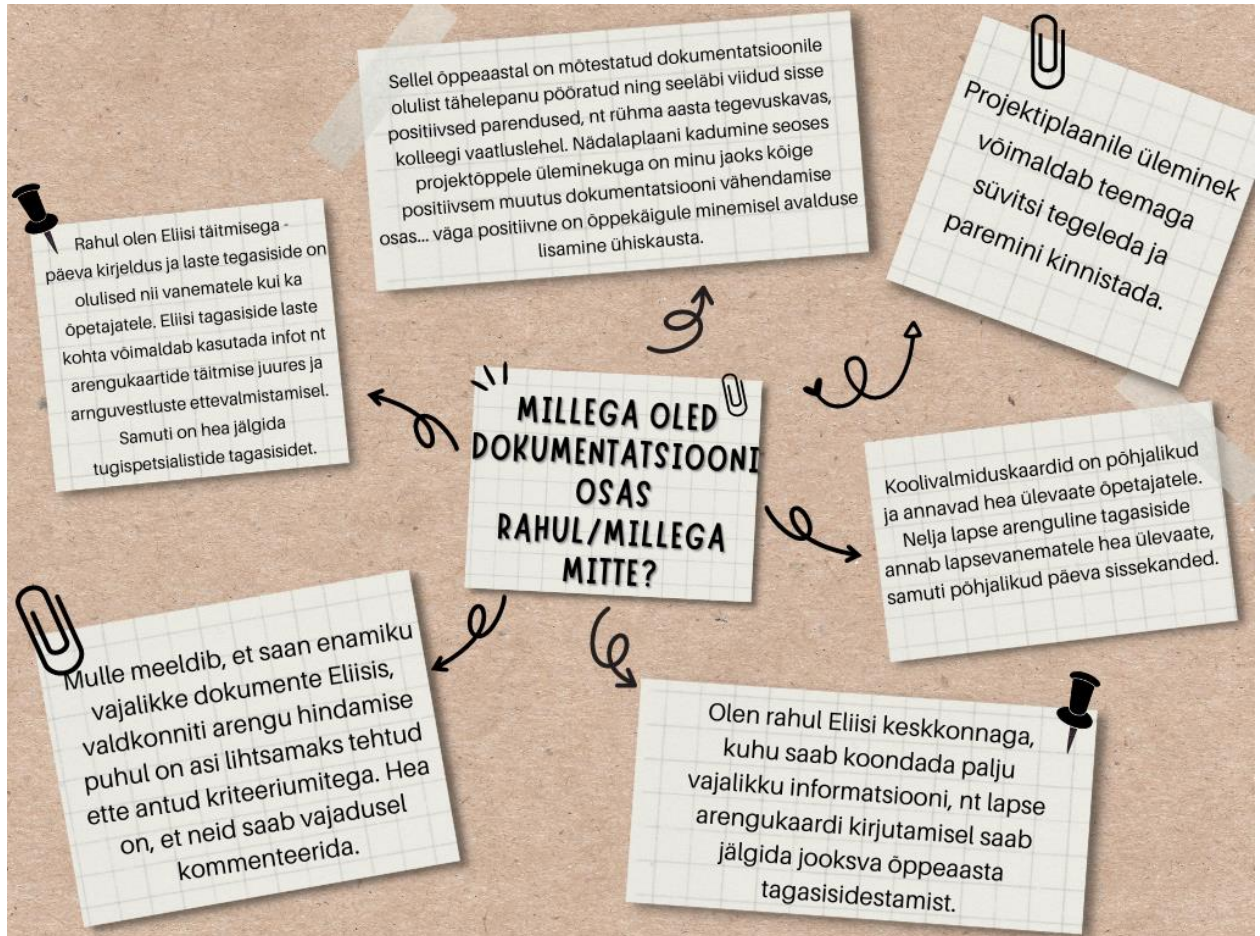
Dokumentatsioon

Õpetaja tööaja hulka kuulub majasiseselt kokku lepitud dokumentatsiooni täitmine. Ka selles osas oleme ettepanekute ja ühiste arutelude tulemusel järjepidevalt muudatusi ja täiendusi teinud. Me

lähtume põhimõttest, et iga dokument, mida koostame, on mõtestatud ning praktilises töös olulist kasutegurit omav. Sellest tulenevalt oleme viimase kolme õppeaasta jooksul sisse viinud mitmeid dokumentatsiooni-alaseid muudatusi:

- 2020/2021. õppeaasta jaanuaris leppisime kokku uue süsteemi lapse arengu hindamise ja tagasisidestamise osas ELIIS-i keskkonnas. Nimelt märgivad õpetajad ELIIS-i rühmapäevikusse igal päeval vähemalt nelja lapse nime taha lahtrisse mõne olulise tähelepaneku konkreetse lapse arengu/päeva kohta. Ka tugispetsialistid jagavad ELIIS-is vahetult ja aktiivselt rühma meeskonnale ja lapsevanematele tagasisidet lastega tehtavast arendustegevusest, lapse edusammudest ja arendamist vajavast. Antud süsteem on esmajärjekorras hea võimalus jooksvalt ja järjepidevalt anda lapsevanemale tagasisidet lapse arengust ning ka teavet, kuidas seda kodus toetada saaks. Seejuures on õpetajatel võimalus enne kirjutamist põhjalikult ja rahulikult lapsele antav tagasiside läbi mõelda. Õpetajad annavad päeva lõpus lapsevanematele ka suuliselt tagasisidet ja räägivad vajadusel mõnikord üle ka Eliisi kirjutatud tagasiside. Mõni olukord võib vajada lisaselgitusi ja mõni õnnestumine ning rõõm lapse edu üle on nii suur, et õpetaja soovib seda vanemaga silmast silma ka jagada, kuid mitte alati, ikka vastavalt vajadusele. Oluline on see, et igasugune tagasiside jääb kirjalikult Eliisi alles. Kuna ELIIS pakub väärtuslikku võimalust vaadata lapse kohta igapäevaselt kirja pandust koondülevaadet, on selline korraldus hiljem õpetajale suureks abiks lapse individuaalsuskaardi täitmisel ja õppeaasta lõpus lapse kohta arengukokkuvõtte koostamisel.
- 2022/2023. õppeaastast vähendasime oluliselt rühmade aasta tegevuskava mahtu ja vormi. Rühma tegevuskavas kajastub nüüd vaid kõige olulisem info rühma õppeaasta eesmärkide, tegemiste ja töökorralduse osas. Mõned tegevuskavad olid varasemalt 50 lk pikad. Nüüd on kõikidel aga ühesugune formaat ja seal on kirjas vaid kõige olulisem. Kuna lapse arengu eeldatavad oskused vanusegruppide ja valdkondade kaupa on leitavad ka lasteaia õppekavast, siis oleme kokku leppinud, et neid pole enam vaja rühma tegevuskavasse dubleerida. Mõned õpetajad tegid varem aastaplaani nädalateemade kaupa terveks õppeaastaks valmis. Kuna nüüd on terves majas projektõpe, siis seda tööd neil enam pole, sest teemad tekivad ja arenevad laste huvidest lähtuvalt, mistõttu ei saa neid ette planeerida.

- 2022/2023. õppeaastal muutsime oma avatud tegevuste tagasiside vormi praktilisuse ja tulemuslikkuse põhimõtet arvestades. Õpetajad leidsid, et seni kasutusel olnud tagasiside vorm ei olnud piisavalt informatiivne ega täitnud oma eesmärki. Sisse viidud muudatused viisid selleni, et hetkel hindame tagasiside lehe praktilise väärtusega ja edasiviivaks dokumendiks. Leiame, et kuna kõik õpetajad on oma ala eksperdid, siis on teise õpetaja tagasiside väga oluline ja väärtuslik. Vaata tagasisidet lisa 1.

Näited rahuloluküsitlusest 2023

- 2022/2023. õppeaasta märtsikuust läksime kogu lasteaiaga üle projektõppele. Nädalaplani koostamise ajal andsid õpetajad tihti oma eneseanalüüsid märku, et neil kulub väga palju aega kulub nädalaplani koostamisele. Seetõttu otsisime võimalusi ette planeerimist minimeerida, et väheneks õpetaja töömaht ning lastel oleks võimalus omas tempos kulgeda ja tegevusi planeerida. Nii leidsimegi tee projektõppeni. Hindame

põhimõtet, et meil ei ole kiire ja laps ei saa kunagi jääda lasteaeda hiljaks. Sellest lähtuvalt leidsime, et ühe teema pikema perioodi vältel ja põhjalikult käsitlemine, erinevate huvigruppide kaasamine, ekspertide, lapsevanemate ja kolleegidega koostöö tegemine ja kõige selle erinevate õppekäikudega kinnistamine, annab suurema tõenäosuse, et laps omandab uusi kogemusi lihtsamalt ja rahulikumas tempos. Kõige tulemuslikum on õppimine siis, kui lapsel on huvi. Sellepärast tasub see huvi kinni püüda ja edasi arendada. Huvi tekkimist ei ole aga võimalik ette teada. Meie õpetajad kasutasid ka eelnevalt oma töö kavandamisel projektõppe elemente (näiteks kehtsid teemad pikemalt, kuulati laste ideid ja tehti lisaks ka plaaniväliseid tegevusi jne). Oluline on vältida kiirustamist ja seeläbi hoida nii laste kui ka õpetajate vaimset tervist. Projektõppele üleminek tõi kaasa muudatuse senisesse õppe- ja kasvatustegevuse planeerimisesse. Kui seni olid õpetajad oma sisulist tööd lastega kavandanud nädalaplaani alusel, mis eeldas plaani koostamist ja tähtajalist valmimist enne teema algust, siis nüüdsest planeeritakse õppetegevusi projektiplaani alusel jooksvalt laste huvidest lähtudes. Muudatus on kaasa toonud õpetajate hinnangul selle, et planeerimisprotsess on muutunud paindlikumaks ja pingevabamaks, mis taaskord toetab õpetaja vaimset heaolu. Projekti jooksul toimub küll selle pidev dokumenteerimine õpetaja poolt, kuid seda tehakse jooksvalt ning koos lastega ja seejuures puuduvad kindlad tähtajad. Kirjeldatud dokumenteerimise protsess põhineb õpetaja usaldusel ja autonoomsusel.

Eraldi esiletõstmist vääriks siinkohal ka õppeaasta kokkuvõtete tegemise korraldus. Iga rühma meeskond ja tugispetsialistid koostavad õppeaasta lõpus põhjaliku kirjaliku analüüsi, mis puudutab erinevaid lasteaiatöö valdkondi (nt analüüsib oma rühma tegevuste seotust lasteaia aasta eesmärgiga, läbiviidud õppe- ja kasvatustegevusi, koostööd lastevanematega või hindab ja teeb ettepanekuid lasteaia juhtimisesse ja töökeskkonna parendamisesse). Kirjalikest analüüsides selguvad õpetajate soovid ja parenduskohad järgmiseks õppeaastaks (näiteks selguvad koolitusvajadused), tulevad erinevad ettepanekud töö paremaks korraldamiseks, mida juhtkond alati arvesse võtab, võimalusel nõustab ja jõustab. Õpetajate õppeaasta kokkuvõtetest ja analüüsides koostab juhtkond ettekande, kus teeb järeldusi ning tagasivaate läinud aastale, esitades häid parendusmõtteid ka uueks õppeaastaks. Viimasel õppeaasta koosolekul lähenetakse oma rühma õppeaastast kokkuvõtvaid ettekandeid tehes esitlustele loovalt ja isikupäraselt. Need

tehakse koos meeskondadega ning kantakse ette vabas vormis, kas luulepõimikuna, röpina, pildimänguna või hoopiski humoorika videona. Siinjuures on märksõnaks loominguline vabadus ja koostöö meeskonnaga, mis jällegi omakorda tagab õpetajale pingevaba ja turvalise vaimse õhkkonna, sest selliste ettekannete puhul ei saa olla nõ vales võtmes ettekannet, kuna iga meeskond on oma rühma ekspert. Viimane õppeaasta pedagoogiline koosolek on oodatud sündmus, kus osalevad kõik lasteaia töötajad ja laste juurde rühmadesse on selleks ajaks palutud rühma lapsevanemad.

Leiame, et selline lähenemine hoiab õpetaja vaimset tervist. Päris töö akadeemilises vormis on juba eelnevalt tehtud (eneseanalüüs, rühmaanalüüs). Õppeaasta viimasel pedagoogilisel ei soovi me enam õpetajatele lisakohustusi, siis esitatakse oma loomingulised kokkuvõtted ja süüakse torti. Oluline on, et see koosviibimine oleks nauditav, vaadatav ja kuulatav.

Kvalifitseeritud meeskond

Oleme seisukohal, et lasteaia meeskonna vaimset turvatunnet soodustavad erinevate olukordade lahendamisel ja laste toetamisel kvalifitseeritud töötajad ja hästi läbimõeldud ning toimiv tugisüsteem. Lasteaia töötajate professionaalsuse toetamiseks ning arendamiseks võimaldatakse meeskonna liikmetel osaleda erinevatel arengut toetavatel sise- ja väliskoolitustel ning siinkohal peame oluliseks ka abipersonali koolitamist ja ühiskoolitusi kõikidele lasteaia töötajatele. Ühiskoolituste teemad valitakse info- või pedagoogilistel koosolekutel toimunud arutelude käigus hetke vajadustest lähtuvalt. Ühiskoolituse olulise kasutegurina näeme asjaolu, et kõik töötajad saavad üheaegselt sama info, mille mõtted ja uudsed võtted saab kohe ühiselt praktikasse viia ja/või õppe- ja kasvatustöösse planeerida.

Nii toimus meil näiteks 2021/2022. õppeaasta jooksul Kaupo Saue koolitus õpetajatele: “Kovisiooni meetodi rakendaja väljaõpe” (52 tundi) ning samal perioodil eraldi õpetaja abidele Merle Juht Saare juhendamisel koolitustsükkel: “Kovisiooniringid ja toetavad arutelud õpetaja abidele.”

Koolituste valikud selguvad pedagoogilistel koosolekutel, eneseanalüüsides, isiklikest soovides ja vajadustest või hoopis organisatsiooni väärtustest lähtuvalt. Kovisiooniringid on varasemalt majas lühiajaliselt toimunud. Juhtkonnal tekkis nende taaselustamise soov, sest kovisioonid on

suureks abiks erinevate tööolukordade lahendamisel, kus sama valdkonna eksperdid aitavad juhtumi omanikul jõuda parimate lahendusteni. Tekkinud koroonapandeemia ajal tühistasime välja valitud täienduskoolituse paarile töötajale ning uus võimalus tekkis aastal 2021, mil saime koolitust pakkuda kõikidele maja õpetajatele ja õpetaja abidele.

KOOS TARGAKS

1. Oled õppinud palju ja etu näind ka. Mõnda nõustanud rohkem, kui tahtnud on ta. Käänud maailmas laias, kuhu silm pole näinud. Kõik ilusad paigad oled läbi Sa käinud.

2. Head raamatud jõudnud on Sinuni, tundetarkus leidnud Su riuili. Meie majja jõudsid läbi ime Sa. Meie rõõm ei taha nüüd raugeda. Meil nii palju Su käest oleks õppida, teha joogat ja joomata elada. Jätta söömata pakutud snäkkide seas, need kel ema või koguni nägu on peas.

3. Igal asjal on alati algus ja lõpp, nüüd kätte on jõudnud me tunnete tipp. Tahaks tänada Sind kõige kogetu eest, meie ees pole olnud nii imelist meest!

Et ole jäänud, hakanud nägema. Et võin hõlpsalt, mille võin järele. Armastada! Lõpetanud! Lepinud! Jõudnud! Hinnatud! Igatki! Hakkade eest. November 2022

ARMSAD
ÕPETAJA ABID
JA TUGIISIKUD

Ootame Teid kõiki päris esimesesse kovichooni

17.01. 2023
(teisipäev)
kl 13.30

Evelyn & Karmen

Õpetajate
kovichoon
18.04
(teisipäeval)
kl 13.30

Lepatriinu lasteaias toimib hästi ka mentorluse süsteem, mis aitab kaasa õpetajate hea vaimse tervise tagamisel. Mentorlus on suhe, kus kogenum või suuremate teadmistega inimene aitab suunata vähem kogenu või uusi teadmisi vajavat inimest, et toetada tema arengut, enesekindluse kasvamist ning jõustada noort õpetajat, vältimaks tema läbipõlemist. Juhtkond arvestab kõikide maja töötajatega ning tunneb nende tugevusi, võimekust, märgates, kus keegi abi vajab. Nad teavad, et majas on mitmeid õpetajaid, kes on vabatahtlikult valmis omama mentorsuhteid ning abistama alustavaid õpetajaid või kolleege, kes vajavad mingil etapil rohkem abi või nõustamist (näiteks projektõppele üleminek vajas mõnede õpetajate puhul rohkem julgustamist ja jõustamist).

Lepatriinu lasteaias on viis õpetajat läbinud ka vastava väljaõppe ning osalenud Tartu Ülikooli poolt korraldatud ja läbiviidud koolitusel „Mentorlus kui arengut toetav koostöö.”

Eesti Haridustöötajate Liidu uuringu kohaselt on lausa 92% õpetajatest kogenu läbipõlemist ning 58% kaalunud töölt lahkumist. Samuti tuuakse esile, et noorte õpetajate läbipõlemise taga on suhted lastevanematega ja kolleegide toetuse puudumine. Ka mitmed rahvusvahelised uuringud kinnitavad, et õpetajatöö on kõrge läbipõlemisohuga. Lahendusena nähakse tööalase rahuloluga seoses organisatsiooni toetust. Suhtume õpetaja vaimsesse tervisesse ja heaolusse tõsiselt, seepärast ongi oluline ennetada neid olukordi ning juba varakult toetada õpetajaid, kes alles tööle asunud või ka neid õpetajaid, kes teatud perioodidel rohkem toetust vajavad. Kohtumised mentori ja nooremõpetaja vahel on regulaarsed ja silmast-silma, et saaks tekkida usalduslik suhe. 2022/2023. õppeaastal oli majas 2 mentorsuhet ja lisaks veel lühemaajalisi nõustamisi (näiteks projektõppele üleminekul, kus oma maja õpetajad abistasid kolleege tekkinud küsimuste lahendamisel).

Meie tugisüsteem

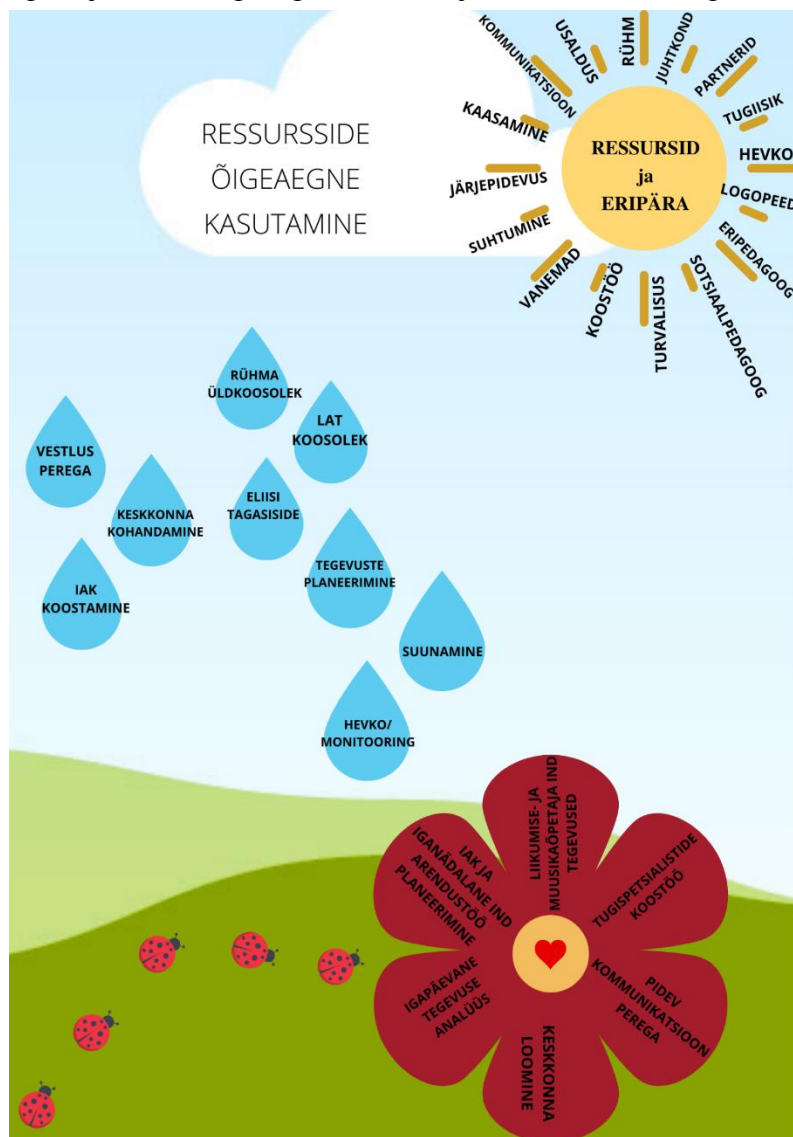
Lepatriinu lasteaias eripäraks on kujunenud lisatuge vajavate laste varajane märkamine ja lähtuvalt lapse arengu vajadustest erinevate toetavate tegevuste rakendamine. Parimate tulemusteni jõuame selles protsessis hästi toimiva tugisüsteemi toel ning tugispetsialistide (eripedagoog/HEVKo, sotsiaalpedagoog, logopeed) nõustamisel ja abistamisel. Rühma õpetajatele on tagatud igakülgne abi ja tugi lasteaias professionaalsete tugispetsialistide poolt ning see väärtuslik võimalus vähendab

taaskord olulisel määral õpetajate tööalaseid pingeid, et igakülgset ja parimal moel toetada lisatuge vajavaid lapsi.

Meie logopeed on teinud kõnearenduse koolituse kõikidele õpetajatele ja lisaks on sotsiaalpedagoog läbi viinud Tartu haridusfestivalil “Rahupesade” koolituse töötoa, milles soovis osaleda ka suur osa meie õpetajaid. Tugispetsialistid ja õpetajad teevad lisatuge vajavate laste osas pidevat koostööd, nõustavad üksteist ja vahetavad mõtteid, kuidas laste toetamist veelgi tõhustada (nt IAK-d, tugiisikud rühmades, paindlik tööaeg, tugispetsialistide teenused, vanematega koostöö, majaväline koostöö).

Tuge vajavate laste toetamiseks on alates 2023/2024. õppeaastast lasteaias kolm sobitusrühma. Nendes rühmades on tööl spetsiaalse väljaõppe saanud ja pidevalt täienduskoolitustel käivad õpetajad. Õpetaja abidel on rühmas oluline õpetajat toetav roll, nt abistades tuge vajavaid lapsi erinevates tegevustes. Lepatriinu lasteaia tugevuseks on koolitused kogu personalile, kus saavad vajalikke teadmisi ja oskusi kõik lisatuge vajavate lastega tegelevad töötajad. Tartu linn on taganud lasteaiale lisarahastuse näol 2,5 koormusega maja tugiisiku ametikoha. Tugiisik töötab rühmas, kus on suurima abivajadusega lapsed, võimaldades neile rohkem individuaalset tuge. Lapse tugimeeskonda kuuluvad lisaks veel sotsiaalpedagoog, logopeed, eripedagoog ja HEVKO ehk tugiteenuste koordinaator.

Meie tugisüsteemi mudel: Igal majal on omad ressursid, võimalused ja eripärad. Lähtume igapäevastes tegevustes oma olemasolevatest võimalustest (vt tugisüsteemi mudel - päike).

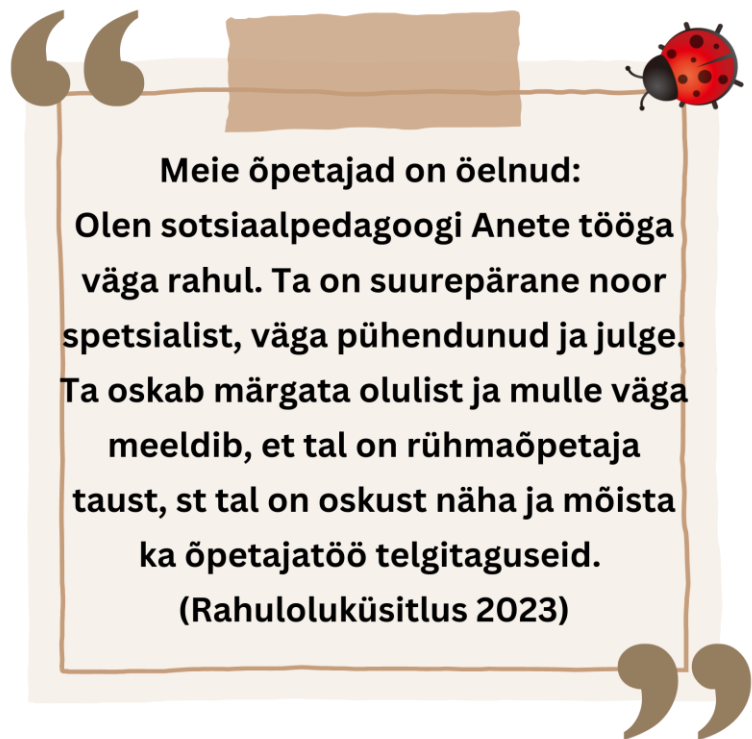
Lepatriinu lasteaia on 3 tugispetsialisti: eripedagoog, sotsiaalpedagoog ja logopeed, lisaks ka HEVKo ehk tugiteenuste koordinaator ja majapõhised tugiisikud. Peame väga oluliseks koostööd vanematega ja pidevat läbipaistvat kommunikatsiooni kõikide osapoolte vahel. Kuna suhtumine ja suhtlemine on meie üheks tugevuseks ning eripäraks, siis on kõik osapooled võrdselt olulised - laps, pere, iga meeskonnaliige ja külaline.

Tugisüsteemi mudelil oleme välja toonud oma põhimõtte, mille järgi tegutseme - info jagamine on oluline, kuid seda tuleb alati teha “tilgutades,” mitte sellega “üle kallates,” sest ükski “lill” ei talu liialt palju vihma ega päikest. Mõõdukus on alati võtmesõna. Oluline on, et igapäevased tegevused lisatuge vajava lapse ümber toimuksid järjepidevalt ja läbimõeldult.

Sotsiaalpedagoog lasteaias

Lasteaia üheks eripäraks on alates 2018. aastast sotsiaalpedagoogi kuulumine tugimeeskonna struktuuri. Sotsiaalpedagoog lasteaias võimaldab varajast märkamist, aidates koostöös õpetajate ja teiste tugispetsialistidega välja selgitada tuge vajavad lapsed ja pered, korraldades võrgustikutööd ning toetades peresid ja õpetajaid. On oluline märgata ja ennetada lapsega seotud perede muresid ning pakkuda oma tuge enne nende kuhjumist.

Sotsiaalpedagoog on tihedas kontaktis õpetajatega, annab rühma meeskonnale soovitusi, valmistab abistavaid materjale, osaleb laste arenguestlustel, nõustab vanemaid ja sõlmib lapse arengu vajadustest lähtuvaid kokkuleppeid. Vajadusel kaasab ta pere toetamiseks spetsialiste väljastpoolt lasteaeda, nt lastekaitsespetsialisti.

Meie meeskonna soov on kooli saata lapsed, kes oskavad enda tundeid sõnadega väljendada ja kasutavad vajadusel iseseisvalt lasteaias õpetatud rahunemistehnikaid. Sotsiaalpedagoogil on võimalus individuaalses tegevuses ning koostöös õpetajatega lastele õpetada tunnete sõnavara, julgustada last enda tunnetest rääkima, õpetada lapsele erinevaid rahunemistehnikaid ning sotsiaalseid oskuseid.

Järjepidevas õpetajate, tugispetsialistide ja vanemate koostöös saame aidata lapsel omandada uusi eluks vajalikke oskusi. Selleks võtame tihti appi Ben Furmani ja tema kolleegide välja töötatud Oskuste õppe meetodi, mis lähtub sellest, et lastel ei ole probleeme, vaid on oskused, mida nad ei ole veel ära õppinud. Oskuste õppe meetodi abil oleme õpetanud erinevaid sotsiaalseid oskuseid, nagu rahunemis-, viisakus- ja jagamisoskust ning julgust ennast väljendada ja suhtlust alustada. Samuti toetab sotsiaalpedagoog õpetajaid käitumise tugikava koostamisel, et leida koostöös rühmaõpetajatega üles parimad lapse toetamise võimalused.

Terve maja personal on läbinud sotsiaalsete oskuste õpiprogrammi “Samm-sammult,” mille eesmärgiks on toetada laste sotsiaalsete oskuste arengut ja vähendada nende puudumisest tulenevaid murekohti, õpetades lastele empaatiat, tunnetega toimetulekut ja probleemide lahendamise olulisi samme. Tegemist on ennetusprogrammiga, mida rakendatakse kõikidele rühma lastele, mitte ainult teatud sihtrühmale.

Logopeed

Meie logopeed teeb lastega individuaalseid ja väikegrupitegevusi. Ta nõustab õpetajaid ja vanemaid lapse kõne arendamise teemadel ning jagab erinevaid harjutusi nii rühma kui ka koju. Logopeed on hinnatud tugimeeskonna liige ja tema arvamused on olulised ning väärtuslikud nii õpetajate seas kui ka tugimeeskonna ümarlaudadel. Ta oskab lihtsas keeles ja näitmaterjale kasutades alati arenguvestlustel lapsevanematele

selgitada, mida töös lapsega harjutab ja mis vajab veel arendamist. Meie logopeed on teinud sisekoolitust väikelapse kõne arengu kohta kogu maja meeskonnale ja igapäevaselt nõustab ta individuaalselt kõiki rühmameeskondi lähtuvalt lapse lisatoe vajadustest. Lapsevanematega suhtlemisel on märksõnaks paindlikkus, aeg kohtumiseks lepitakse kokku alati vanemale sobival ajal. Nii käivad mõned vanemad nõustamisel või lapsed arendustegevuses ka siis, kui laps ei käi parasjagu mingil põhjusel lasteaias.

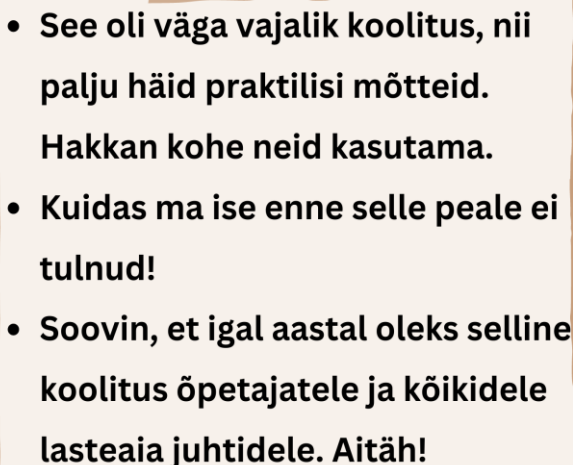
Eripedagoog

Lisaks on lasteaias alates 2021. aastast tööl ka 0,5 kohaga eripedagoog, mis võimaldab pakkuda täiendavat toetust nii lastele, peredele kui ka meeskondadele. Tagajärgedega tegelemise asemel saame seada fookuse ennetusele, varajasele märkamisele ning õigeaegsele sekkumisele. Eripedagoogi lisandumisega tugimeeskonda, saab sotsiaalpedagoog tegeleda rohkem tunnete ja sotsiaalsete oskuste teemadega, logopeed kõnearendusega ning eripedagoog lapse tunnetustegevuse toetamisega. Alates 2023. aastast on eripedagoogil tööl kaasas koolitatud väljaõppe saanud koer, kes osaleb vanematega kokkuleppel osade laste arendustegevuses. Laste

motivatsioon loomaga koostegevuses tegutseda on väga suur.

Meie eripedagoog on oma valdkonna ekspert. Ta on jaganud oma teadmisi lisaks igapäevatööle ja oma maja nõustamisele ka väljaspool laiemale ringile. Näiteks 2022. aasta novembris viis ta läbi Viljandis koolituse ligi 100-le lasteaiatöötajale “Informatiivne ja vajalik koolivalmiduskaart - sujuv liikumine lasteaiast kooli”.

-
- **See oli väga vajalik koolitus, nii palju häid praktilisi mõtteid. Hakkan kohe neid kasutama.**
 - **Kuidas ma ise enne selle peale ei tulnud!**
 - **Soovin, et igal aastal oleks selline koolitus õpetajatele ja kõikidele lasteaiatöötajatele. Aitäh!**

ÕIS-i tagasiside (2023) -

Üks mu lemmikuid õppeaineid ja õppejõude üldse!
Õppejõud on nii siiras ja armas, isegi pausid kulused tal sellele, et vestles meiega erinevatel teemadel ja andis nõu. Täpselt selline inimene, kellega istuks kohvikus, vestleks neil teemadel ja küsiks nõu, kui ise enam ei oska ning saaks kindlasti hästi palju abi ja tuge. Kui ainet annab inimene, kellel silmad säravad ja kelle südamesse päriselt mahuvadki kõik maailma lapsed, siis see saabki ainult väga hästi välja kukkuda. Ja tore oli kuulda, et kuskil on lasteaed, kus EV laste toetamine on nii süsteemne ja heal tasemel. Annab lootust, et äkki see on mujalgi võimalik, kui on tahet pingutada. Ma arvan, et selle aine läbimine andis mulle juurde hästi palju tahet ja julgust EV lastega töötamisel ja väike hirm asendus pigem põnevuse ja mõttega, et ma saan hästi palju ära teha, kui ma tahan.

Meie eripedagoog Liina Järvsoo oli Tartu lasteaedade eripedagoogide aineühenduse käivitaja ja juht. Samuti on ta osalenud HEVKo-de aktiivgrupis. 2023.aasta kevadsemestril õpetas ta Tartu Ülikooli koolieelse lasteasutuse õppekava tudengeid aines “Erivajadustega laste kaasamine lasteaia” ning samal aastal kutsuti ta Tartu Ülikooli praktikakogukonna tänuüritusele jagama meie lasteaia häid praktikaid.

HEVKo

Alates 2019. aastast on tugimeeskonna üheks liikmeks HEVKo ehk tugiteenuste koordinaator. Meie lasteaia HEVKo on õppealajuhataja, kellel on eripedagoogi kvalifikatsioon. Tema ülesandeks on samuti rühma ja lapsevanemate nõustamine ning koostöö spetsialistidega väljastpoolt lasteaeda.

**Meie õpetajad on öelnud:
Väga rahul Liina, kui eripedagoogi ja HEVKo tööga. Tuge vajavate laste toetamisel on ta olnud suureks abiks lapse eripärade mõistmisel, analüüsimisel, lapse majast välja spetsialistide juurde suunamisel, lapse arengu kirjeldamisel, lapsevanematega vestlemisel, lapsevanemate nõustamisel ja väljaspool lasteaeda spetsialistidega suhtlemisel.**

(Rahuloluküsitlus 2023)

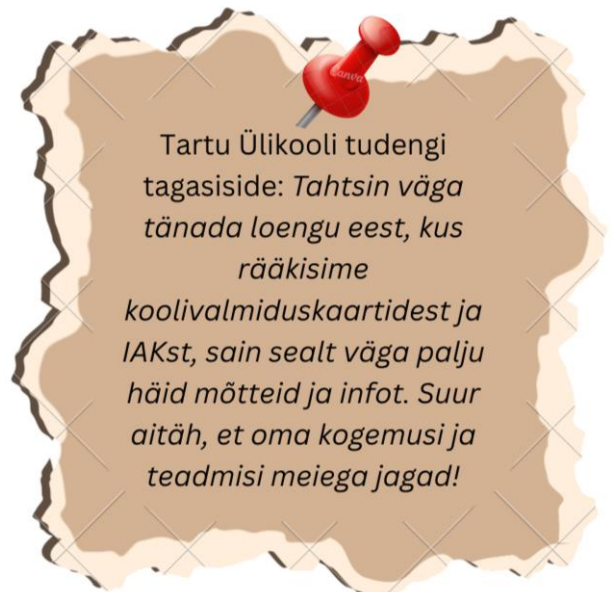
Tuge vajava lapse toetamiseks ühendatakse olemasolevad vajalikud jõud ja tegutsetakse koos ühise eesmärgi nimel, et laps saaks võimalikult kiiresti sobiva keskkonna ja õpetuse.

Lisatuge vajavate laste väljaselgitamiseks toimub igal sügisel rühma ja tugimeeskonna vestlusring. See võimaldab õpetajatel, õpetaja abil ja tugispetsialistidel jagada oma tähelepanekuid ning kokku leppida, millistele lastele koostatakse individuaalne arenduskava ning kellele ja millist tuge tugispetsialistid pakkuma hakkavad. Lapse arengu hetketaseme aitavad välja selgitada tema tegevuse vaatlused erinevates keskkondades, arengu jälgimise mäng ning *J. Strebeleva* test, mille viib läbi vastava koolituse saanud tugispetsialist või õpetaja.

ELIIS

Hästi toimiva võrgustikutöö jaoks kasutavad nii õpetajad kui tugispetsialistid igapäevaselt Eliisi infosüsteemi. See võimaldab kõikidel võrgustiku liikmetel olla kursis, missuguseid tegevusi keegi lapse toetamiseks läbi viib. Näiteks teevad õpetajad igapäevaselt sinna 4 lapse kohta tähelepanekuid, mida saavad teised lapsega tegelevad õpetajad, tugispetsialistid ja eelkõige lapsevanemad lugeda ning mis on abiks lapse arengu kirjalikul fikseerimisel (lapse individuaalsuskaartide ja individuaalsete arenduskavade koostamisel). Nii saame veelgi paremini koostööd teha lapsele parima võimaliku toe pakkumisel. Lisaks võimaldab e-keskkond Eliis hoida meeskonnal aega kokku ja täita laste individuaalsuskaarte ning individuaalseid arenduskavasid samaaegselt. Vanemad on avaldanud tänu, et Eliisi infosüsteemist on neile kogu last puudutav info kergesti kättesaadav.

Eliisis toimub meil ka **koolivalmiduskaartide** täitmine. Oleme välja töötanud toimiva koolivalmiduse hindamise süsteemi, mida on heaks eeskujuks ja näiteks toodud ka Tartu linna tugispetsialistide ja juhtide koosolekul. Heast koostööst koolidega on selgunud, et klasside komplekteerimiseks soovitakse koolivalmiduskaarte saada juba aprillis ning selleks ajaks valmivadki meie

koolivalmiduskaardid. Usume, et lapse arengu hindamine koolieelikute rühmas on tõhusam, kui seda teha sügisel. Nii on võimalus saada laste oskuste kohta tagasisidet ja vastavalt sellele planeerida viimase õppeaasta rühma- ja individuaaltegevused. Tugispetsialistid osalevad koolieelikute rühma sügisel koosolekul, kus tutvustatakse hindamise põhimõtteid ning antakse võimalus lapsevanematel lapse arengu hindamise kohta küsida ning selle toetamisel kaasa rääkida. Hindamisel selgunud lapse arendamist vajavate külgede toetamine käib pideva koostööna terve viimase õppeaasta jooksul. Teeme koostööd Tartu Haridus- ja Tugiteenuste Keskuse, SA Rajaleidja koolivälise nõustamismeeskonnaga ning vajadusel erinevate lasteaegade või koolide juurde kuuluvate kompetentsikeskustega. Soovime luua lapse sujuva ülemineku lasteaiast kooli, eesmärgiga leida lapsele sobivaim keskkond ja tingimused ka järgmises õppeastmes.

Koolieelikute arendustöö fookus läheb tugispetsialistidelt üle lapsevanema-rühmaõpetaja-lapse koostööle. Tugispetsialistid saavad kohe pärast koolieelikute hindamist, rühma ümarlauda ning vanemate koosolekut keskenduda varajasele märkamisele, sest üheks meie tugevuseks on just ennetustöö ning sõimerühmast alates tuge vajavate laste toetamine. Tugev ennetussüsteem ja süsteemne tegutsemine on andnud võimaluse abistada tuge vajavaid lapsi juba enne nõustamismeeskonna otsuse saamist, pakkudes lapsele kohta sobitusrühmas mille õpetajad on saanud eripedagoogilisi täienduskoolitusi.

Hästi toimiv tugisüsteem on abiks õpetajale, sest õpetajad saavad pidevat tuge, nõustamist ja abi oma ala professionaalidelt. Õpetajad ei tunne, et nad on üksi, vaid jagavad vastutust terve meeskonnaga. Tugimeeskonna osalemine arenguestlustel aitab õpetajatel keerulistest teemadest lapsevanematega rääkida. Lisaks aitab tugimeeskond täita ka laste individuaalsuskaarte ning koostada individuaalseid arengukavasid optimeerides õpetajate töökoormust. HEVKo koordineerib info liikumist lasteaija-lapsevanemate ja majaväliste organisatsioonide vahel, muutes info liikumise ja kättesaadavuse õpetaja ja lapsevanema jaoks lihtsaks ja mugavaks.

Õpetajad töid rahuloluküsitluses (2023) välja, et tugimeeskonna roll majas on väga oluline sest neilt saab pidevat tuge, abi ja professionaalset nõustamist.

Eripedagoogi kohta on nad öelnud järgmist:

- *Eripedagoog/ HevKo kuulab õpetajat, annab nõu ja on suureks toeks arenguestlustel õpetajatele.*
- *Eripedagoog on alati olemas, kui on vaja tuge ja nõustamist seoses laste ja lapsevanematega.*
- *Kui olen palunud nõu mõne lapse kohta olen alati seda saanud, on aidanud mind laste individuaalsuskaartide täitmisel, toetas laste arenguestlustel.*

Sotsiaalpedagoogi ütlesid õpetajad:

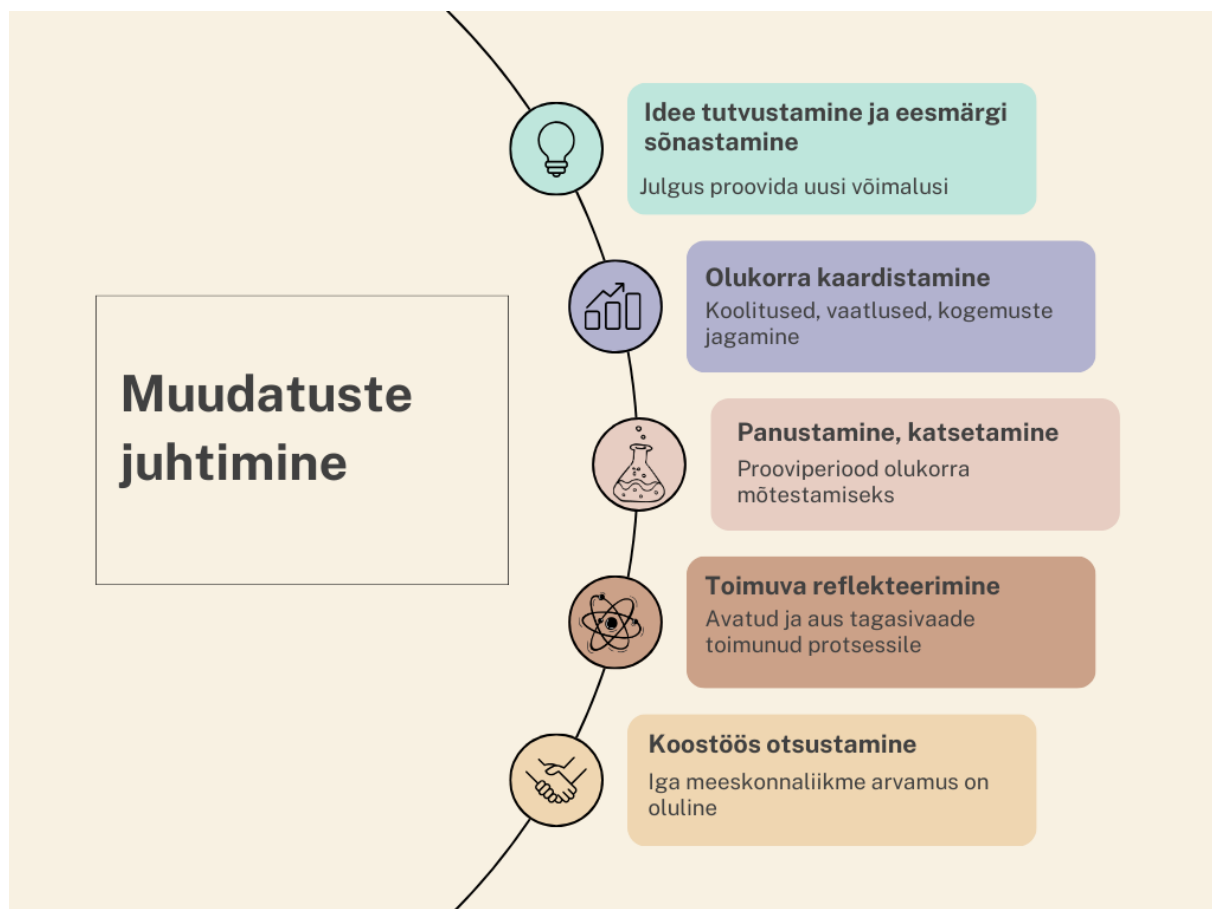
- *Kui olen tundnud, et vajan mingi lapsega seoses nõustamist, olen küsinud ja saanud arutada võimalikke variante lapse toetamisel.*
- *Alati valmis aitama ja nõu andma.*
- *Peale tegevuse lõppu kohene tagasiside on väga hea. Vahetu suhtlemine. Õpetajatega läbi arutamine, mis võiks ühele või teisele lapsele kasulik ja vajalik olla.*

Logopeedi kohta ütlesid õpetajad järgmist:

- *Vajadusel abistab ja nõustab ning annan ka meile mõtteid, mida saame meie teha, et last toetada.*
- *Kui olen tundnud, et vajan mingi lapsega seoses nõustamist, olen küsinud ja saanud arutada võimalikke variante lapse toetamisel.*
- *Marin on väga tugevate teadmistega professionaalne logopeed, kelle poole võib igal ajal pöörduda. Marini juurde minekuks ei ole vaja kokku leppida aega, ta on alati rõõmsameelne ja sama väga tark ja oskuslik. Tal on alati häid mõtteid ja võtteid, mida (õpetajatele/teistele kolleegidele) lisatuge vajavatele lastele välja pakkuda.*

Muudatuste juhtimine

Inimesed võivad olla tundlikud suuremate muudatuste suhtes. Sujuvate üleminekute korraldamiseks on oluline võtta eelnevalt aega ja mõelda, kuidas hoida personali vaimset tervist, et muudatused oleksid kõikidele osapooltele vastuvõetavad ning igas etapis oleks tagatud ka töörahulolu.

Juhtkonna üheks ülesandeks on tekitada õhkkond, kus meeskonnaliikmed kogevad meeldivaid tundeid nt ühtekuuluvust, enesekindlust ja loovust. Kui töötajad tunnevad ennast kindlalt ja turvaliselt, siis on vähem stressi ja meeskonna võimekus on samuti suurem. See kõik soodustab tööle pühendumist, kasvab enesekindlus ja usaldus meeskonnas. Kõik inimesed on erinevad ja vajavad muudatustega kohanemiseks aega ja individuaalset lähenemist. Iga meeskonnaliikme arvamus on oluline. Muudatusteks ja üleminekuteks võtame piisavalt aega, et oleks võimalik protsessi ka reflekteerida ja analüüsida. Ei saa olla muudatuste vastu, kui seda ei ole proovitud! Pärast katsetamist saab juba teha parendusettepanekuid, sest õpetajatel on alati väga väärtuslikud mõtted ja sisukad arutelud. Meie süsteemid on meie enda nägu, sest see on kujunenud alati koostöös õpetajatega järk-järgult täiustudes ja arenedes.

Ühtegi muudatust ei tehta kiirustades, sest inimesed on erinevad ja vajavad harjumiseks erinevalt aega. Oluline on, et prooviperiood ja protsess oleksid turvalised ja õpetajad saaksid avaldada julgelt kõiki oma seisukohti. Kõik saavad katsetada, julgevad teha vigu ja esitada küsimusi. See teadmine võtab õpetajal maha pinged, tagades vaimse turvalisuse ning võimaldab olla loov ning paindlik. Muudatuste rakendamisel on olulisteks märksõnadeks rahulik tempo, inimeste kaasamine, kuulamine ja proovimine.

Näiteks viimane suur muudatus oli kogu maja projektõppele üleminek. Meie muudatuse protsess juhindub John P. Kotteri muudatuste läbiviimise mudelist. Alljärgnevalt oleme toonud välja oma muudatuste juhtimise 8-sammulise mudeli.

1. **Muudatuste vajaduse tuvastamine.** See tähendas nädalaplaanidest loobumist ja projektõppele üleminekut. Nädalaplaanid olid lühiajalised ja ajamahukad, need kammitsevad ja koormasid nii õpetajate kui ka laste tegevusvabadust. Õpetajad oma eneseanalüüsides pöörasid sellele korduvalt tähelepanu. Juhtkond selgitas, **miks** praegune süsteem ei toimi ning selgitas selle kitsaskohti. Tavapäraseim vastus kipub olema, et nii on alati tehtud ja see toimib. Nädalaplaanide süsteem enam ei toiminud, kuna oli teada, et teemade läbimine toimus kiirustades ja õpetajad olid pinges, sest nad olid ühe teemaga lastes huvi tekitatud, aga siis tuli juba uus nädalaplaan ja teema.

2. Usaldusväärse ja motiveeritud juhtrühma **kaasamine**. Kaisutriinu rühma õpetajad käisid Evelin Sarapuu ja Jaana Kogeri projektõppe koolitusel ning nemad olidki esimesed aktiivsed, muudatusele avatud, kes hakkasidki majas projektõpet katsetama.
3. Kõnetava **visiooni loomine**, mille kohaselt võtsime fookusesse laste loovuse ja ettevõtlikkuse toetamise, lastes neil endil avastada ning omas rütmis tegevusi juhtida. Õpetajad ei pea enam nii palju ette planeerima ja nädalaplaane kirjutama. Oluline on, et tegelik töö oleks koos lastega, mitte paberi peal. See toetab meie meelest kõige paremini laste ja õpetajate vaimset tervist.
4. Visiooni **kommunikeerimine**. Igast rühmast käis üks õpetaja Ristikheina lasteaias teistelt praktikutelt kogemusi kogumas. Saades inspiratsiooni kolleegidelt Tartu Ristikheina Lasteaialt, alustasime idee tutvustamisega ja eesmärgi sõnastamisega oma lasteaias. Prooviperioodi ajal olid õpetajad väga toetavad, näiteks jagasid majasiseselt näidisprojekte. Kõik olid võrdsed ja omasid samat stardiplatvormi, mistõttu keegi ei tundnud ennast teistest halvemini. Koosolekutel uuris juhtkond kõikidelt rühmadelt, kuidas neil läheb ja koos arutati läbi erinevad võimalused.
5. **Muudatuste rakendamine**. Üheskoos võeti vastu otsus, et kõik rühmad proovivad projektõppe rakendamist märtsist maikuuni. **Prooviperiood** kestab 3 kuud ja alles siis otsustatakse, kuidas sügisel jätkatakse.
6. **Edulugude jagamine**. Kogemuste jagamine infotundidel. Õpetajad rääkisid enda edulugudest ja õnnestumistest, mis innustasid ka teisi.
7. **Muudatustest õppimine**. Fookuses on üksikasjad. Üheskoos valmis dokumentatsioon - samm-sammult arenes projektiplaan, mida igal korral õpetajate ettepanekuid arvestades täiendasime (nt lisasime plaani ka sotsiaalsed oskused ja tuge vajavate laste lahtri) Dokumentidesse lisasime näidisplaani kõigile tutvumiseks ja eeskujuks. Rääkisime läbi eesmärkide lisamise plaani (väide+näide põhimõte).

Näiteks:

- *Laps võrdleb heledamaid ja tumedamaid värvitoone ning oskab värve helestada ja tumestada, kattes saadud värvitoonidega Eestimaa kaardi. (3-4a lapsed) (Vs Laps oskab nimetada/võrrelda tumedamaid ja heledamaid värvitoone; laps kasutab juhendamisel kattevärve kogu pinna katmisel.)*

- *Teatrikohvikusse menüü kirjutamise kaudu arendavad vanemad lapsed häälimis- ja kirjutamisoskust.*

8. **Muudatuse igapäevaseks rutiiniks muutmine.** Rahuloluküsitluses (2023) selgitasime välja õpetajate mõtted projektõppega seoses. Õppeaasta viimasel pedagoogilisel koosolekul otsustati ühehäälselt, et jätkame projektõppega ka uuel õppeaastal. Kogu perioodi jooksul toimusid pidevad koosmõtlemised ühiseks edasiminekuks, kus õpetajad said jagada oma tundeid, mõtteid, hirme, edulugusid ning anda üksteisele näpunäiteid ja nõuandeid.

Meie kogemus ja edulugu jäi silma ka teistele lasteaedadele ja sellest lähtuvalt kutsuti meid 2023. aastal Haaslava lasteaeda, et saaksime jagada oma kogemust, kuidas meie lasteaed projektõppele nii sujuvalt üle läks.

**JULGEN
ISE TEHA**

PROOVIN

UURIN

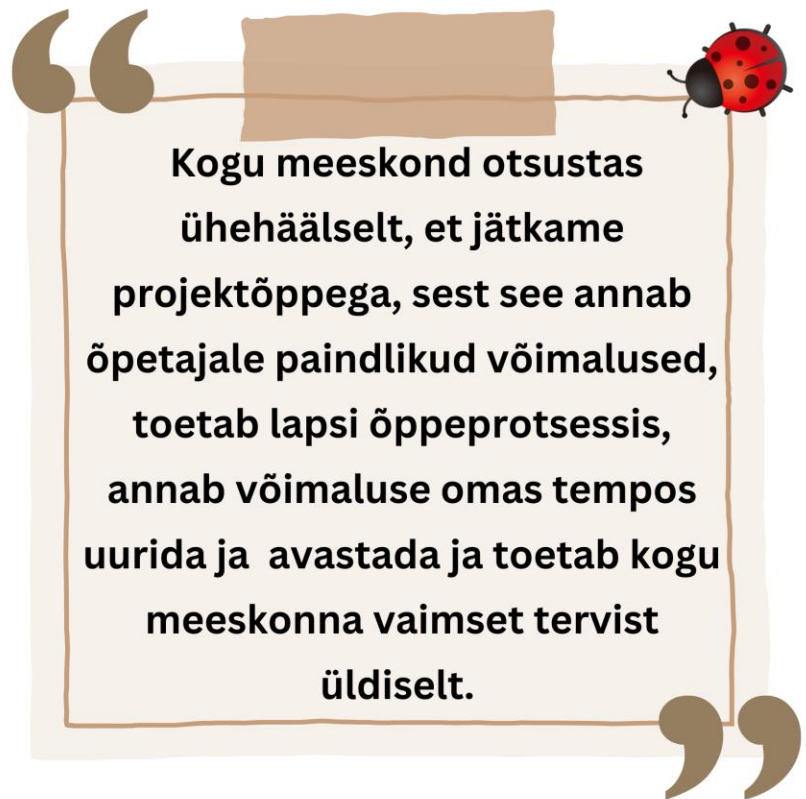

KATSETAN

AVASTAN

Meie ootused tulevikuks:

- Et kõik muudatused ja üleminekud oleksid sujuvad ja liigse stressita, on lasteaia juhtkonnal plaanis veelgi enam rakendada kaasavat juhtimis põhimõtet ning luua nõ laiendatud juhtkond, kuhu kuuluksid ka õpetajate ja õpetaja abide esindajad. Esimene kokkusaamine toimus juba 2023/2024. õppeaasta sügisel. Peame oluliseks, et otsuste tegemise juures oleksid kõik osapooled ja esindatud saaksid erinevad vaatenurgad - siis on kõik muudatused veelgi paremini üheskoos läbi mõeldud ja töötatud. Hetkel kuulub laiendatud juhtkonda lisaks juhtidele (3) veel õpetaja abide esindaja, 3 õpetajat ning vajaduspõhiselt ka liikumis- ja muusikaõpetaja. Kokkusaamiste käigus soovime üheskoos arutada erinevaid mõtteid ja ettepanekuid töö veelgi tõhusamaks muutmiseks. Kohtumistel saavad kõik põhjendada oma argumente ja lahti rääkida oma tõekspidamised. Põhiväärtuste puhul ollakse tavaliselt samal arvamusel. Eesmärk on leida parim lahendus läbirääkimiste teel, kuid vajadusel kasutatakse hääletamist.

Koolitused, mis toetavad vaimset tervist

Peame oma organisatsioonis oluliseks inimese heaolu igakülgset väärtustamist. Nt koroonaaeg pani meid kõiki uutesse ja täiesti teistsugustesse olukordadesse – kodukontoris töötamine, eelkooliealised lapsed koos oma peredega kodus keskkonnas e-õppel, lapsevanemate mittelubamine lasteaia ruumidesse, erinevad protseduurilised toimingud nagu iganädalane testimine, käitumine haigustunnuste puhul, kodused materjalide ettevalmistamised, koolivalmiduskaartide koostamised vahel ka lastega kokku saamata. Loomulikult tekitavad sellised ootamatud muudatused inimestes suurt lisapinget ja stressi. Meie jaoks oli väga oluline oma inimesi esimesest hetkest hoida ja mõelda sellele, kuidas jätkusuutlik vaimse tervise hoidmine säiliks igasuguste ootamatute ühiskondlike muudatuste ajal, kuidas suudaksime hoida oma inimeste vaimset tervist ja head tasakaalu ka peale keerulisi olukordasid.

Oleme võtnud fookusesse vaimse tervise toetamise läbi paindlike töögraafikute, individuaalsete lahenduste (nt alla 26-aastastele Peaasi.ee nõustamisvõimaluste leidmine), teraapiaaegade võimaldamise ja kogu kollektiivile vaimse tervise koolituste pakkumise. Et töö tegemine oleks produktiivsem ja jõustatum, püüame alati märgata ka isikliku elu erisusi või tekkinud muresid ja arvestada võimalusel nendega ka töökeskkonnas. Leiame, et abistada saab abivajajat siis, kui ta ise laseb ennast aidata. Meil on alati see valmisolek, et võimaluste ning pädevuste piirides leida töökeskkonnas parimad lahendused. Peamine on mõista, mitte hukka mõista.

Et kogu maja heaolu saaks tagatud, oleme alati püüdnud tuua koolitusi ka inimestele füüsiliselt lähemale ja kutsuda koolitajad lasteaeda koha peale, mis on personalile alati mugavaim lahendus. Näiteks pakkusime oma töötajatele T. Kõnnusaare koolitust kahes osas, kust sai osa kogu maja personal. **T. Kõnnusaar** viis kogu maja toetamiseks 2021. aastal läbi koolituse “**Aja juhtimine ja vaimse tervise hoidmine,**” millele eelnesid eraldi intervjuud, et koolitus saaks lähtuda just meie maja vajadustest. **Peaasi.ee** läbi viidud koolitus kõikidele soovi avaldanud õpetajatele vaimse tervise toetamiseks e-keskkonnas. Lisaks toimuvad majas alates 2022/2023 õppeaastast õpetajate ning ka õpetajate abide **kovisiooniringid**, kus mõlemad sihtgrupid saavad oma tööalastest eripäradest tulenevalt grupisisest arutleda ja küsimusi otsida koostöös oma valdkonna parimate ekspertidega – oma kolleegidega.

Kogutud andmete analüüs ja tulemused

Töö kirjutamise käigus otsisime vastuseid erinevatele küsimustele ja viisime läbi rahuloluküsitluse õpetajate, õpetaja abide ning tugiisikute hulgas. Küsitlus hõlmas erinevaid valdkondi, millele soovisime vastuseid saada ja teeme siinkohal ka saadud tagasisidest kokkuvõtte.

Oleme ka varasematel aastatel läbi viinud erinevaid uuringuid, et saada tagasisidet hetkel fookuses olevatele teemadele. Kuna 2022/2023. õppeaastal viisime töökorralduses sisse väga palju muudatusi (valverühm, metoodilise töö aeg, jõustamispäev, projektõpe), siis soovisime teada, kuidas uus süsteem toimib ja mis vajaks veel muutmist. Küsitlus oli anonüümne, sest peame oluliseks, et töötajad saaksid anda ausaid vastuseid. Küsitluse eesmärk oli koguda korrapäraselt ja võrreldaval kujul teavet maja õpetajate ja õpetaja abide oma tööga rahulolu kohta, mille tulemused loovad võimaluse jälgida rahulolu taset, selle muutumist ning selle kaudu hinnata nii senist tööd kui ka vajadust sekkuda. Sealhulgas oleme arvamisel, et rahulolutunne on oluline näitaja, mis seostub inimese normaalse psüühilise toimimise ja vaimse tervisega.

Küsitlus oli anonüümne ning vastamiseks kulus umbes kuni 30 minutit. See oli koostatud elektroonilisel kujul, mis hõlbustab pärast kokkuvõtete tegemist ja refleksiooni. Küsitlusele sai vastata ajavahemikul 31.05 - 06.06.2023. Küsimustiku koostas juhtkond koostöös õpetajatest töögrupiga. Selles osalemisega said nii õpetajad kui ka õpetaja abid läbi tagasiside andmise osaleda töökeskkonna arendamises, juhtides tähelepanu valdkondadele, kus muutuste esilekutsumine oleks vajalik.

Kokku oli õpetajatele mõeldud küsimustikus 17 küsimust ja õpetaja abide küsimustikus 9 küsimust. Rahulolu hindamiseks kasutati arvamusskaala küsimusi, kus vastajad hindasid nimetatud väärtust nummerdatud skaalal. Lühikese vastuse tekstiga küsimuste puhul oli küsimusele vastamine kohustuslik. Näiteks kuulusid siia vastuse põhjendamised, mis andsid teadmise, miks keegi on sellise vastuse andnud ja kas saaksime midagi ära teha, kui vastus tuleks näiteks mingil põhjusel negatiivne. Küsitluses olid ka avatud küsimused, millele oodati vastaja vabas vormis kirjutatud pikemat vastust või selgitust ning valikvastuseid ette ei andnud. Näiteks oli üheks sooviks teada saada, mida tähendab vastaja jaoks paindlikkus. Suure lisandväärtusega oli küsimustiku viimane avatud küsimus, kus sooviti teada saada, mis on see miski, millepärast keegi just Ilmatsalu Lasteaias Lepatriinu töötab. Õpetajatele mõeldud küsimustikule saadi kokku 13 vastust ja toetavale rühmapersonalile tehtud küsimustikule saadi kokku 8 vastust.

Küsimustikega on võimalik täpsemalt tutvuda Lisades 2 ja 3.

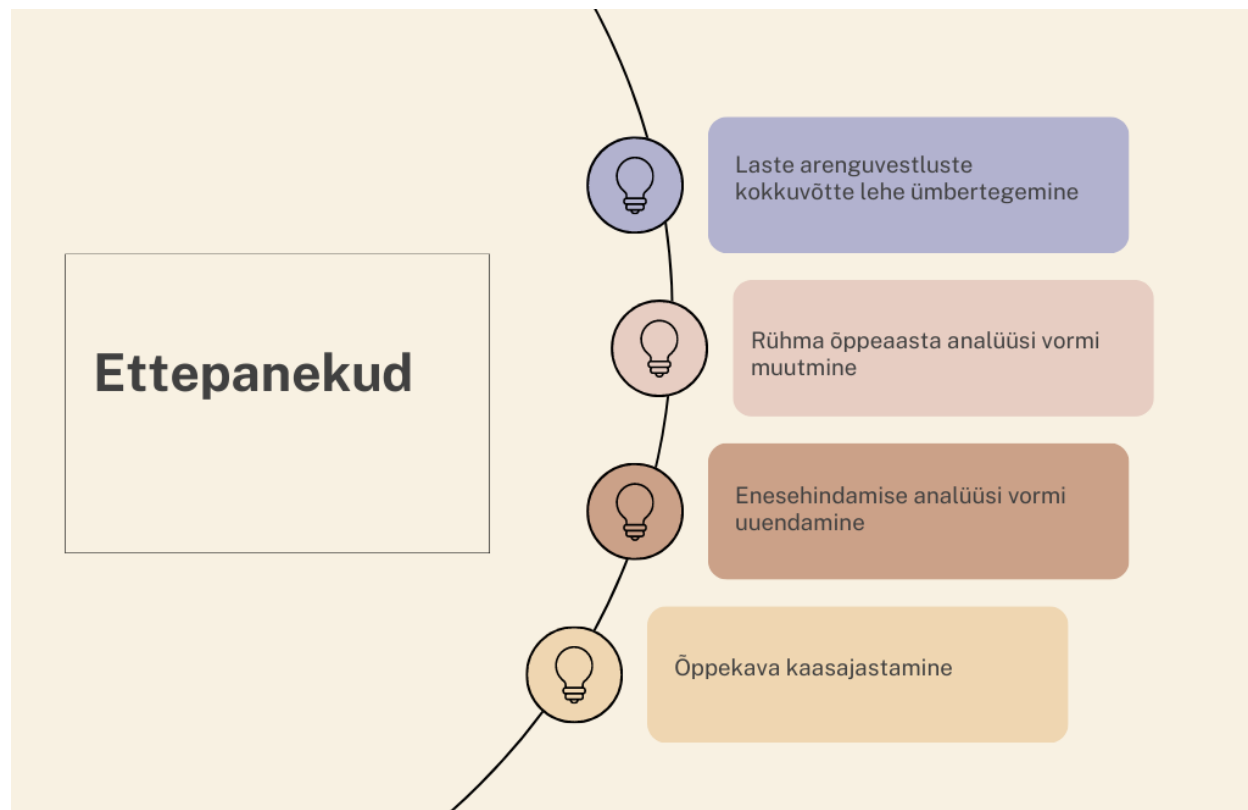
Kuna käesolevas analüüsis on fookusteemaks õpetaja ja tema kasvamist ning arengut toetav keskkond, siis uurisime küsitluses töötajate hinnanguid ja arvamusi selle kohta, kas nad tunnevad, et juhtkond väärtustab nende panust ja kas juhtkond arvestab töötajate individuaalset eripära/vajadusi? 61,5% õpetajatest ning 75% õpetaja abidest andsid nendele küsimustele 5-palli skaalal maksimum punktid ning põhjendasid oma vastuseid näiteks nii:

Küsisime ka õpetajate ettepanekuid dokumentatsiooni ja selle parendamise kohta. Selles valdkonnas olid õpetajate arvamused kõige mitmekesisemad ja 5-palli skaalal leidsid kajastust kõik numbrid. Toodi välja mitmeid ettepanekuid, mida uuest õppeaastast ka põhjalikult analüüsiime ja vajadusel parendame.

Hilisema analüüsi käigus selgus, et küsimustikus oli üks küsimus kaheti mõistetav. “Kuidas hindad dokumentatsiooni mahtu?” Sellele küsimusele sai vastata skaalal 1-5. Õpetajad olid vastamisel segaduses ja said sellest erinevalt aru (õpetajad arutasid omavahel ja nii mõnigi ütles, et vastas valesti, mis võis olla madala hinde andmise põhjuseks). Järeltult oli küsimus ebaselgelt püstitatud. Vastuseid tuli skaalas 1-5. Enda jaoks ei saa me siin väga põhjanevaid järeldusi teha ning võtame teadmiseks, kuidas järgmine kord paremini ja üheselt mõistetavalt küsimusi püstitada.

Ettepanekuid tuli ka dokumentatsiooni muutmise kohta. Mõned neist olid eesmärgiga vähendada dokumentide dubleerimist. Selleks vaatame üle nt IK-d ja IAK-d ning arenguveestluste kokkuleppe lehed. Ettepanekud dokumentatsiooni muutmise osas olid järgmised:

Küsitluste kaudu saime teada, kuidas hindavad õpetajad meie tugisüsteemi, mida peame üheks oma eripäraks ja tugevuseks ning millest käesolevas töös ka põhjalikult juttu on. 76,9% õpetajatest andis selles valdkonnas 5-palli skaalal hinnanguks väga hea.

Kuna käesoleva õppeaasta märtsis hakkasime katsetama kogu majaga projektõpet, siis soovisime küsitluses teada nii õpetajate kui õpetaja abide seisukohti projektõppele ülemineku kohta. Õpetajatest 69,2% ja õpetaja abidest 62,5% olid muudatusega väga rahul ja põhjendasid oma hinnangut näiteks nii:

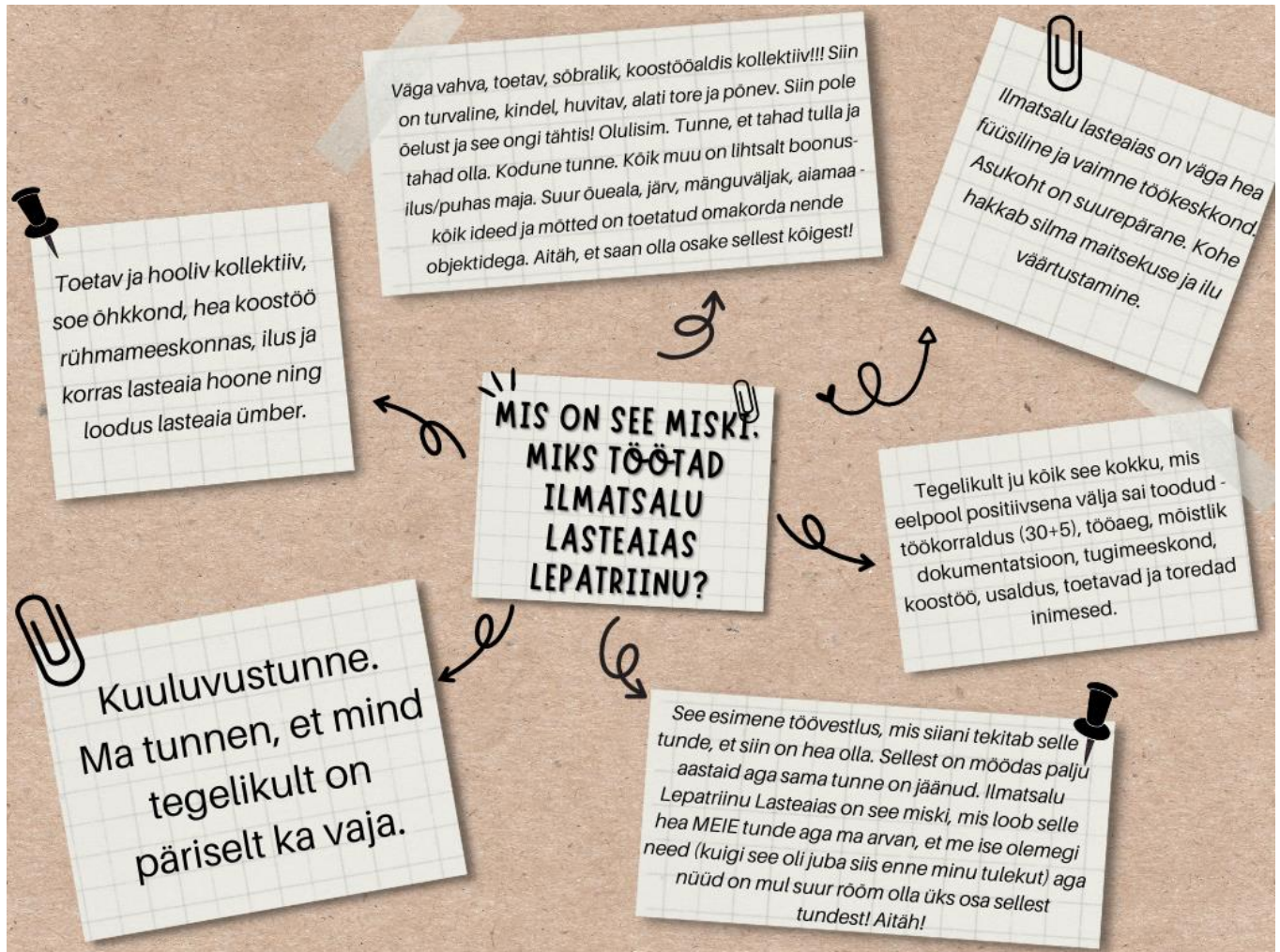

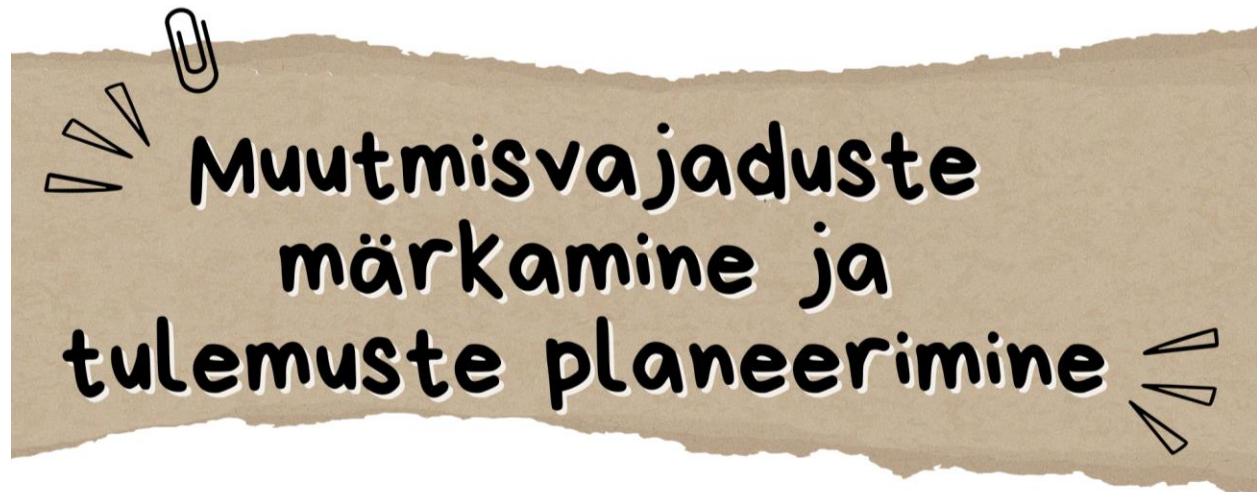
Tundsime küsitluse kaudu ka huvi,

kuidas ja millist tuge on töötajad saanud maja kolleegidelt. Siinkohal toodi välja vaid positiivseid arvamusi ja näiteid:

- *Kolleegid on rõõmsameelsed, hoolivad, positiivsed ja hästi abivalmid. Alati kui abi vaja, on tunda sellist toetavat tunnet.*
- *Mõnus suhelda, kõik sõbralikud ja toetavad. Alati abistavad ja annavad nõu. Näiteks abistati lõpupeol lilledega. Abistati kuulutuste tegemisel. Võetakse arvesse minu poolseid tähelepanekuid. Antakse nõu ja teeme omavahel nalja. Koos on lõbus ja hoiab vaimu virge.*
- *Minu arvates on meil kõige abivalmimad kolleegid üldse. Kui tassid toole, siis küsib esimene möödakäija: "Kas ma saan aidata?" Kui pesed nõusid, võtab kaaslane sõnagi lausumata käteräti ja kuivatab su nõud. Kui teeme talgupäeva, siis ikka kõik koos. Facebooki gruppide hõigatakse tihti: "Hei, kellel on... ja juba tulebki vastus... Mul on kodus, ma toon sulle homme!" Vot sellised maailmaägedad naised on meil.*

Küsitluses soovisime, et Lepatriinu töötajad tooksid välja omapoolse nägemuse/arvamuse, mis on see miski, mille pärast ta töötab Ilmatsalu Lepatriinu Lasteaias. Meie naised vastasid nii:

Muutmisvajaduste märkamine ja tulemuste planeerimine

Kokkuvõte ja järeldused

Tunnustusprogrammis “Hea lasteaed kui väärtuspõhine lasteaed 2023” võtsime analüüsi fookusteemaks õpetaja ning tema kasvamist ja arengut toetava keskkonna, eesmärgiga jagada enda parimaid praktikaid ja edulugusid. Analüüsi käigus andsime ülevaate, milline on meie arvates füüsiliselt ja vaimselt turvaline töökeskkond. Sealhulgas esitasime nägemuse motivatsiooniallikatest, mille kaudu tagame õpetaja kestva ning jätkusuutliku toetamise, et vältida läbipõlemist ja hoida tema vaimset tervist.

Tunnustusprogrammis osalemine aitas meil leida oma tugevused, eripära, arenguvõimalused ja fookused. Väärtuskasvatus ja kogu meeskonna heaolu, läbi vaimse tervise märkamise ja väärtustamise, on lasteaias väga olulisel kohal. Antud töö andis hea võimaluse analüüsida, kuidas oleme oma väärtused põiminud lasteaias keskkonda. Selle käigus töötasime välja uued lasteaias põhiväärtused, mis lähtuvad veelgi paremini Ilmatsalu lasteaed Lepatriinu organisatsiooni kultuurist ja tõekspidamistest. Tehtud analüüsi käigus saime teadlikumaks õpetaja vaimset tervist toetavatest parendusvaldkondadest, mida saame lähitulevikus ellu viima hakata:

1. Dokumentatsiooni optimeerimine ja muutmine lähtuvalt küsitlustulemustest (täpsed ettepanekud on välja toodud rahuloluküsitluse analüüsis). Dokumentatsiooni muudatused viib sisse maja õppejuht koostöös õpetajate ja nende ettepanekutega 2023/2024 õppeaasta jooksul.

2. Kaasava juhtimise edasi arendamine laiendatud juhtkonna näol, et õpetajad ja õpetaja abid oleksid tihedamalt kaasatud otsustamis- ja muutmisprotsessidesse. Juhtkond soovib kaasavat juhtimist rakendada, et kõik saaksid kaasa rääkida erinevate otsuste tegemises ning et muudatused tuleksid kõigile kergemini. Esimene kaasava juhtkonna kohtumine leidis aset õppeaasta alguses ning uus kohtumine on planeeritud novembrisse 2023.
3. Uute projektivõimaluste leidmine, nt ERASMUS+ programm, mis aitaks õpetajatel minna kogemusi omandama ja silmaringi avardama Eestist väljapoole. Kuna õpetajad olid rahul kogemuste omandamisega praktikutelt, siis pöördume ka edaspidi Eesti-siseselt teiste oma ala ekspertide ja lasteaedade poole ja soovime uusi kontakte leida ka teistest riikidest. Vastutaja projekti eestvedaja on välja selgitamisel ning ettepanek tehakse esmajärjekorras soovi avaldavale õpetajale koostöös lasteaia direktoriga.
4. Uued väärtused said esitatud kogu maja meeskonna ja sõnastatud väiksema töögrupi poolt. Eesmärgiks on neid väärtusi uuel õppeaastal tutvustada kogu personalile ja lapsevanematele ning kajastada neid lasteaia igapäevaelus, tegemistes, suhtumises ja hoiakutes. Õpetajatepäeval (5.oktoobril 2023) said kõik rühmad omale kingituseks raamitud lasteaia väärtused, millele leiavad parima koha rühma stendil, koridoris või seinal.
5. Leida võimalusi õpetajate heade praktikate ja kogemuste laialdasemaks jagamiseks.
Näiteks:
 - Arenguvestluse mängu laialdasem tutvustamine, sest meeldiv ja tulemuslik arenguvestlus on nii õpetaja huvi kui ka lapsevanema ootus. Meie õpetajate poolt välja töötatud mäng annab võimaluse läbi proovida juba hästi töötavat mudelit. Praktilised võtted aitavad õpetajal ja teistel arenguvestluste pidajatel luua kohe koostöise ja turvalise õhkkonna ning aitab läbi viia ja juhtida ka keerulisi vestluseid meeldival ja sõbralikul moel.

https://www.canva.com/design/DAFOjb3uRc0/UCyVs2gLtknlGkQrnrqJA/edit?utm_content=DAFOjb3uRc0&utm_campaign=designshare&utm_medium=link2&utm_source=sharebutton

- Sensorse mängu tutvustamine uutele huvigruppidele. Haridusfestivalil osalemine näitas, et huvi sensorsete vahendite kasutamise võimalustesse õpetaja igapäevatoos on väga suur.
 - Koolituse “Informatiivne ja vajalik koolivalmiduskaart - sujuv liikumine lasteaiast kooli” edasiandmine laialdasemalt. Välja on töötatud süsteem, mida rakendame juba mitmeid aastaid ja mis on saanud väga head tagasisidet nii õpetajatelt, lapsevanematelt kui ka klassiõpetajatelt.
 - Evelyn Meresaar ja Karmen Sõmer käisid 24.oktoobril 2023 Haaslava lasteaias jagamas Ilmatsalu Lasteaed Lepatriinu kogemuslugu, kuidas terve majaga 2023. aasta kevadel projektõppele üle läksime. Räägiti oma maja õpetajate praktilistest kogemustest, hirmudest, edulugudest, põletavatest küsimustest kuni dokumentatsiooni koostamiseni välja. Huvilisi oli Haaslava, Melliste ja Roiu lasteaiast. Selline praktiline kogemuslugu sai positiivset vastukaja ning detsembris 2023 võtame vastu Roiu lasteaias õpetajaid, et läbi viia sama programm tervele nende maja õpetajatele ning julgustada neid oma näitel muudatuste tegemisel.
6. Söögisali läbimõeldum korraldus alates 2023/2024 õppeaastast, kus lasteaias kokad kui oma ala eksperdid abistavad lapsi söömisel ning viivad läbi kokandustegevusi koos lastega. See aitab senisest enam avardada laste teadmisi tervislikust toitumisest ja toidu raiskamise vältimisest ning annab neile võimaluse olla toidu valmistamise protsessi juures, seda ise teha ja maitsta. Korraldus on hästi vastu võetud nii õpetajate kui ka lasteaias kokade poolt. Esimesed kokandustegevused on juba pooltel rühmadel toimunud 2023. õppeaasta sügisel. Senisest läbimõeldum korraldus toetab lapse avastamist ja kogemuste saamist projektõppe rakendamisel, kus kokad kui väga olulised oma ala eksperdid saavad olulisel määral panustada lapse õpiteekonda.
7. Rahulolu-uuring näitab alati hetkeseisu. Et teha aga põhjalikumaid järeldusi, siis tuleks uuringut korrata mingi aja tagant, et näha, kas ja kuidas on olukord, mõtted ja arvamused muutunud. Kindlasti näitavad läbi viidud rahulolu-uuringud töötajatele seda, et neist hoolitakse, nende arvamus loeb, neil on võimalus ausalt ja avatult oma mõtteid avaldada ning neid võetakse tegelikult ka kuulda. Samuti on tulevikus plaan teha rahulolu-uuring ka

tugispetsialistidele. Hetkel soovisime tagasiside küsitlusega uurida tehtud muudatuste mõju.

Vaimset heaolu mõjutab ka keskkond, mis inimest ümbritseb. Seda saab hoida ja edendada, tugevdades vaimse tervise kaitsetegureid ja vähendades riskitegureid. Head **vaimset** tervist aitab hoida **turvaline** ja tervislikku eluviisi toetav keskkond, millesse me jätkusuutlikult panustame ning edasi arendame. Meie kõikide eesmärk on hoida lasteaiaväärtusi ja panustada keskkonda, kus saab töötada vaimselt terve õpetaja, kes on toetatud ning jõustatud. Nagu visioon ütleb:

Ilmatsalu Lasteaed Lepatriinu

Kolleegi vaatlusleht

Vaatlesin (õpetaja/rühm): Janne Juur, Kaisutriinu rühm

Vaatluse aeg (kuupäev/ kellaeg): 28.04.2023/9.00

Tegevuse pikkus ja laste vanus: Vaadeldud tegevuse pikkus umbes 1 tund, laste vanus 3-4a

Vaatleja (nimi/allkiri): Aget Astmäe

1. Tegevuse vastavus plaanile, ettevalmistus
2. Tegevuse eakohasus
3. Rühma loodud keskkond
4. Meeskonna koostöö
5. Laste huvi ja tegevuses osalemine
6. Laste märkamine (sh tuge vajavate laste kaasamine)
7. Paindlikkus
8. Tegevuste lõimitus, liikumispaus
9. Too välja vähemalt 2 mõtet, mille eest tahaksid rühma/õpetajat eriti tunnustada

1. Rühmas oli kolmandat päeva projekt: KÕIK KASVAB. Õpetajal olid ette valmistatud hommikuringi tegevused ja ka kunstitegevus.

2. Lapsed on Kaisutriinu rühmas valdavalt 4-aastased, paar last on veel ka 3-aastased. Õpetaja planeeritud tegevused olid lastele eakohased, vanusele vastavalt oli palju näitlikke vahendeid ning lastele praktilist tegevust.

3. Kaisutriinu rühmas on palju erinevaid tegevuskeskusi rohkete loovate ja ka omavalmistatud õppevahenditega. Rühma seintel/põrandal on palju toredaid visuaalseid õppematerjale: nt erinevat värvi ja erinevas pikkuses pliiatsid, keks põrandal jm. Rühma avariilites on läbipaistvad kastid erinevate õppevahenditega, mis võimaldavad neid lihtsasti üles leida.
4. Vaadeldud tegevuse ajal oli rühmas õpetaja Janne ja assistent Renata – täiskasvanute vahel oli meeldiv, sõbralik, koostöine õhkkond.
5. Lapsed olid hommikuringis aktiivsed osalejad – kuulasid ja jälgisid õpetajat, vastamisel tõstsid kätt, mitte ei hõikunud vastuseid läbisegi, osalesid õpetaja ettevalmistatud praktilises tegevuses: lille osadest terviku kokku panemisel ja vajadusel ka aitasid omaalgatuslikult kaaslast.
6. Õpetaja märkas hommikuringis tuge vajavaid lapsi – neid oli kohal 2. Pöördus nende poole vajadusel individuaalselt, pakkus abi, innustas ja motiveeris tegevuses osalema. Nt: kui üks poiss keeldus hommikuringis oma lille kokku panemast, innustas õpetaja teda paar korda tegutsema, aga pakkus siis välja võimaluse, et teeb pärast lapsega ülesande koos – laps oli sellega nõus. Kui teised läksid laudade taha kunstitegevust tegema, siis tegigi õpetaja lapsega lille ülesande individuaalselt.
7. Usun, et õpetajad on selles rühmas laste tegevusi korraldades paindlikud. Valmistavad küll ette igapäevaselt hommikuringi ja keskuste tegevusi, kuid kuulavad laste soove ja korrigeerivad oma tegevusi nende järgi. Järeldan seda vestlusest õpetajaga peale tegevuse vaatlust.
8. Nähtud tegevustesse oli lõimitud erinevaid õppe- ja kasvatustegevuse valdkondi: Mina ja keskkond – taime kasvatamine, osadest terviku moodustamine, Keel ja kõne – taime osade nimetamine, luuletuse lugemine, T-tähe kinnistamine, Matemaatika – T-tähele paigutatud poolikute klaaskuulide loendamine, poiste/tüdrukute/õpetajate loendamine hommikuringis, kunst – lille värvimine värvipliiatsitega.

9. Mõtted/ideed, mis väärivad minu poolt eraldi välja toomist:

- Rühma keskkond – süsteemne, lastepärane, läbimõeldud ja õpetlikud vahendid tegevuskeskustes ja ka seintel.
- Sensorsete vahenditega laud, mille vahendid pidevalt vahetuvad.
- Tahvlile paigutatud kangast mullariba, joonlaud, osadest koos lastega kokku pandud lill – väga tore näitlik vahend, mis ka kogu aeg lastele nähtav.
- Aknale paigutatud kasvuhoone, kus saab jälgida oa kasvamist.
- Õpetaja Janne sõbralik, rahulik, toetav, rõõmsameelne tegutsemine. Hästi läbi mõeldud ja vaheldusrikkad teemakohased tegevused. Lapsed said olla aktiivsed tegutsejad, teadsid rühma ühtseid kokkuleppeid. Tugiisiku individuaalne tugi tuge vajavale lapsele, seda oli hea vaadata – tema sõbralik ja julgustav toetus lapsele igal sammul oli sellele lapsel väga oluline.

Lisa 2

Rahuloluküsitlus õpetajatele 2023 kevad

Küsitlus on anonüümne. Igaühe vastus on väga oluline. Vastuseid ootame kuni 06.06.2023.
Vastused skaaladel: 1 ei ole üldse rahul; 5 olen väga rahul.

Kuidas oled rahul info kättesaadavusega lasteaias? *

1

2

3

4

5

Ettepanekud *

Teie vastus

Kui suureks hindad dokumentatsiooni mahtu? *

1

2

3

4

5

Põhjenda *

Teie vastus

Lisa endapoolsed konkreetsed ettepanekud dokumentatsiooni parendamise osas. *

Teie vastus

Too välja, millega oled dokumentatsiooni osas rahul/millega mitte? *

Teie vastus

Kas projektõppele üleminek on toetanud sinu töö planeerimist? *

1

2

3

4

5

Kas ja kuidas toetab süsteem 30+5 õpetaja metoodilist tööd? *

Teie vastus

Kuidas valverühma süsteem toetab sind õpetajana? *

Teie vastus

Kuidas toetab sind lasteaia füüsiline keskkond? Sinu ettepanekud? *

Teie vastus

Kuidas hindad koostööd lapsevanematega? *

1

2

3

4

5

Põhjenda, too mõni näide õpetajat
toetavast koostööst/mis vajab
parendamist?

*

Teie vastus

Kuidas ja kas toetab sind lapse
tagasisidestamine ELIISis?

*

Teie vastus

Põhjenda! *

Teie vastus

Kas oled rahul meie maja tugisüsteemiga ja *
kuidas on maja tugimeeskond sind
toetanud või millist toetust sa nendelt
ootaksid?

1

2

3

4

5

Eripedagoog/HEVKo *

Teie vastus

Sotsiaalpedagoog *

Teie vastus

Logopeed *

Teie vastus

Kas tunned, et juhtkond väärtustab sinu panust õpetajana. *

1

2

3

4

5

Too näide, mis on hästi/võiks olla paremini või mis sind rohkem toetaks? *

Teie vastus

Kas tunned, et juhtkond arvestab töötajate *
individuaalset eripära /vajadusi?

1

2

3

4

5

Too näiteid, kuidas seda tehakse *

Teie vastus

Kuidas hindad koostööd köögipersonaliga? *

1

2

3

4

5

Too näiteid. Lisa soovi korral
parendusettepanekud. *

Teie vastus

Kuidas ja millist tuge oled saanud
ülemajaliselt kolleegidelt? Too näiteid. *

Teie vastus

Mida tähendab sinu jaoks õpetajana
paindlikkus? *

Teie vastus

Mis on see miski, mille pärast sa töötad
Ilmatsalu Lepatriinu Lasteaias? *

Teie vastus

Saada ära

Tühjenda vorm

Rahuloluküsitlus toetavale rühmapersonalile, kevad 2023

Küsitlus on anonüümne. Igaühe vastus on väga oluline. Vastuseid ootame kuni 06.06.2023.

Vastused skaaladel: 1 ei ole üldse rahul; 5 olen väga rahul.

Palun vastata sellele küsitlusele: õpetaja abidel, assistentidel ja tugiisikutel.

Kuidas oled rahul info kättesaadavusega lasteaias? *

1

2

3

4

5

Ettepanekud *

Teie vastus

Kas projektõppele üleminek on mõjutanud ^{*}
sinu tööd?

1

2

3

4

5

Põhjenda, kuidas? ^{*}

Teie vastus _____

Kuidas hindad koostööd lapsevanematega?

1

2

3

4

5

Põhjenda, too mõni näide toetavast ^{*}
koostööst või mis vajab parendamist.

Teie vastus _____

Kas tunned, et juhtkond väärtustab sinu panust õpetaja abina? *

1

2

3

4

5

Too näide, mis on hästi/võiks olla paremini või mis sind rohkem toetaks? *

Teie vastus

Kas tunned, et juhtkond arvestab töötajate individuaalset eripära /vajadusi? *

1

2

3

4

5

Too näiteid, kuidas seda tehakse *

Kuidas hindad koostööd köögipersonaliga? *

1

2

3

4

5

Too näiteid. Lisa soovi korral
parendusettepanekud. *

Teie vastus

Kuidas ja millist tuge oled saanud
ülemajaliselt kolleegidelt? Too näiteid. *

Teie vastus

Mida tähendab sinu jaoks paindlikkus? *

Teie vastus

Mis on see miski, mille pärast sa töötad
Ilmatsalu Lepatriinu Lasteaias? *

Teie vastus

Saada ära

Tähtsuse vorm